

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Ölkədəki
özəl orta
məktəblərin
fantastik
qiymətləri
yazısı səh.6-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 19 aprel 2019-cu il Cümə № 83 (7243) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Rusiyanın üçüncü adamından Bakıya "Kırım tələsi"

Valentina Matviyenko Milli Məclisin sədri ilə görüşdə azərbaycanlı həmkarını niyə Azərbaycanın Ukrayna ərazisi kimi tanıdığı bölgəyə dəvət edib?

yazısı səh.8-də

Müxalifətin yaratdığı AXH ikiye bölündü

yazısı səh.3-də

DTX-nin yeni səlahiyyətləri - kiberhücumlar önlənəcək

yazısı səh.8-də

General Elçin Quliyev Rusiya sərhədinə getdi

yazısı səh.6-da

Hökumətin "kədr bankı" - gənc nazirləri harada hazırlamalı...

yazısı səh.5-də

AXCP sədrinin müavininin qızına hücum etmiş şəxs saxlandı

yazısı səh.6-da

Bakıda mənzil və obyekt alan əcnəbilərin sayı artır

yazısı səh.14-də

İranda Ermənistan bayrağını yandıran azərbaycanlıya inanılmaz cəza

yazısı səh.12-də

"Forbes"-in zənginlər siyahısı: Vahid Ələkbərov üçlükdə

yazısı səh.11-də

Şuşada güllələnən büstlərin Milli Parkda yerləşdirilməsi təklifinə reaksiyalar

yazısı səh.13-də

Suriya labirinti: Dəməşq, Moskva və Ankara ondan çıxış axtarır

yazısı səh.9-da

KREMLƏ YAXIN POLİTOLOQ "LAVROV PLANI" NIN SENSASİYON DETALLARINI AÇIQLADI

Aleksandr Duqin deyir ki, Rusiyanın dəstəklədiyi bu plan gerçəkləşsə, Qarabağ heç bir halda nə müstəqil dövlət, nə də Ermənistanın tərkibində ola biləcək

yazısı səh.7-də

Putinin "qulpsuz çamadan"-ı: Ermənistanda nazirliklər azaldı, problemlər artdı

Diaspor Nazirliyi də ləğv olundu: Paşinyan lobbi ilə savaşa girir? Erməni KİV-i: "Cəmiyyət ya kor-koranə hakimiyyətə inanır, ya da nifrətlə doludur..."

yazısı səh.9-da

Anar:
"7 ildir mənim filmlərim çəkilmir, ssenarilərim qəbul olunmur"

yazısı səh.4-də

Eldar Mahmudovun "qara kassası"nın məhkəməsi başlayır

yazısı səh.5-də

Elmar Vəliyevdən sonrakı Gəncə...

yazısı səh.10-da

Prezident və xanımı Neftçilər parkında yaradılan şəraitlə tanış olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva aprelin 18-də Bakının Suraxanı rayonunun Qaraçuxur qəsəbəsində əsaslı şəkildə yenidən qurulan Neftçilər parkında yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov və Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov əsaslı şəkildə yenidən qurulan Neftçilər parkında yaradılan şərait barədə dövlətimizin başçısına məlumat veriblər.

Qeyd edilib ki, bu istirahət parkı 1982-ci ildə salınıb. "Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı" çərçivəsində ötən ilin martından parkda yenidənqurma işlərinə başlanılıb. Ümumi sahəsi 6 hektar olan ərazinin 4 hektarlıq hissəsində mədəniyyət və istirahət parkı yaradılıb. Digər 2 hektarlıq sahədə isə meşə zolağı salınıb və velosiped yolları çəkilib, işıqlandırma işləri görülüb. Bu istirahət məkanında "IDEA" İctimai Birliyinin layihəsi çərçivəsində uşaq idman və futbol meydançaları salınıb, trenajorlar quraşdırılıb, uşaq və yeniyetmələrin əyləncəsi, asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün müxtəlif attraksionlar və oyun elementləri yerləşdirilib.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım burada istirahət edən sakinlərlə görüşüb söhbət ediblər.

Bu gün Bakıda yağış yağacaq

Aprelin 19-da Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın dəyişkən buludlu olacağı, arabis tutulaacağı, səhər bəzi yerlərdə çiskin olacağı, axşam isə yağış yağacağı gözlənilir.

Virtualaz.org Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentinə istinadən bildirir ki, arabis güclənən şimal-qərb küləyi gündüz mülayim şimal-şərq küləyi ilə əvəz olunacaq.

Havanın temperaturu Bakıda və Abşeron yarımadasında gecə 6-8, gündüz 9-11 dərəcə isti təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında bəzi yerlərdə şimşək çaxacağı, arabis yağış yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə leysan xarakterli intensiv olacağı, dolu düşəcəyi, dağlıq ərazilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Arabis güclənən qərb küləyi əsəcək.

Havanın temperaturu gecə 5-10, gündüz 10-15 dərəcə isti, dağlarda gecə 2 dərəcə səxtadan 3 dərəcəyədək isti, gündüz 3-8 dərəcə isti təşkil edəcək.

Abunə daha sərfəlidir - "Yeni Müsavat" abunə kampaniyasını davam etdirir

"Yeni Müsavat" qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilirlər.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - 48 qəpiyə başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşıma Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa "Qaya" Mətbuat Yayımları ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

Pensiya və əmək haqları yenidən qaldırılacaq - prezident

"Ölkədə minimum əmək haqqının və minimum pensiyanın təxminən 40 faiz qaldırılması önəmli addımdır. Ancaq onu da deməliyəm ki, bu artım böyük olsa da, bizi qane etməz". Bunu prezident İlham Əliyev Bakının Suraxanı rayonunun Qaraçuxur qəsəbəsində əsaslı şəkildə yenidən qurulan Neftçilər parkı ilə tanış olarkən sakinlərlə söhbətində bildirib.

Prezident vurğulayıb ki, Azərbaycanda maaşlar və pensiyalar bundan sonra da qaldırılacaq: "Müvafiq göstərişlər verildi. İndi hökumətdə iş aparılır. Bizim indi maliyyə imkanlarımız artır. Ölkəmizdə aparılan ciddi iqtisadi islahatlar bizə əlavə gəlirlər gətirir. Bu ilin əvvəlindən kifayət qədər böyük bir rəqəm büdcəyə daxil oldu. Mənim göstərişimlə əlavə yığılan büdcə gəlirləri ilk növbədə, vətəndaşların sosial müdafiəsinə, o cümlədən maaşların, pensiyaların artırılmasına istiqamətləndirilməlidir. Baxmayaraq ki, biz mart ayında bu qərarı qəbul etdik.

Aprelin əvvəlindən sosial müavinətlərin artımı qüvvəyə mindi. Burada da orta hesabla 2 dəfə sosial müavinətlər artırılıb. 600 minə yaxın insan bu proqramla əhatə olunub. Bu istiqamətdə işlər davam etdiriləcək. Minimum əmək haqqı, minimum pensiya Azərbaycanda bundan sonra da qaldırılacaq ki, vətəndaşlar daha da yaxşı yaşasınlar".

Prezident həmçinin söhbətində problemlə kreditlərlə bağlı qəbul olunan fərman da danışdı. O qeyd edib

ki, Azərbaycanda bu məsələ ələ səviyyədə həll olundu ki, bunun dünyada bənzəri yoxdur: "Bilirsiniz ki, bir çox ölkələrdə bu problem mövcuddur. Ölkələr və ölkə rəhbərləri çalışırdılar ki, bu problemi həll etsinlər.

Bəzi hallarda qərarlar qəbul edildi, ancaq icra edilmədi. Bəzi hallarda hələ də müzakirələr gedir. Ancaq biz çox ciddi qərar qəbul etdik. Bu qərar maksimum vətəndaşların maraqlarını nəzərə alan qərar oldu. 800 minə yaxın insan bu fərmandan yararlanacaq".

Ramazanın başlayacağı və bitəcəyi tarix...

Bu il Azərbaycanda Ramazan ayı miladi təqvimə ilə mayın 6-da başlayacaq.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMI) Unikal.org-a bildirdiyi ki, mayın 5-i niyyət axşamı, 6-si isə Ramazanın birinci günüdür.

Bakı şəhərində imsak saat 03:57-də, iftar vaxtı isə 19:56-dır.

Ramazan ayında xüsusi əhəmiyyətə malik olan Qədir gecələri bu il müvafiq olaraq may ayının 23-25-i, 27-si və 31-i tarixlərində qeyd olunacaq.

Ramazan bayramı isə iyunun 5-də qeyd olunacaq. İyunun 6-sı bayramın ikinci günü kimi qeyri-iş günüdür.

Qeyd edək ki, bu il Türkiyədə Ramazan ayı 6-sı mayda başlasa da, qonşu dövlətdə bayram iyunun 4-də qeyd olunacaq.

Lavrov ATƏT-in baş katibi ilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsini müzakirə edəcək

Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov ATƏT-in baş katibi Tomas Qremingerlə Dağlıq Qarabağ münaqişəsini müzakirə edəcək.

Bu barədə Rusiya XİN-in rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova bildirib.

XİN-in rəsmi nümayəndəsinin sözlərinə görə, S.Lavrovun ATƏT baş katibi ilə görüşü aprelin 24-də Beynəlxalq Təhlükəsizlik üzrə VII Moskva konfransı çərçivəsində nəzərdə tutulub.

Cahangir Hacıyevlə birlikdə həbs olunan şəxsin cəzası azaldılıb

Ali Məhkəmədə "Azərbaycan Beynəlxalq Bankı"nın sabiq sədri Cahangir Hacıyevlə birlikdə ittiham olunan Bakı Fındıq Emalı Zavodunun direktoru olmuş Azad Cavadov, bankın Nərimanov filialına rəhbərlik etmiş Məmməd Cahangirov və İbrahim Hüseynovun kassiyə şikayətlərinə baxılıb.

ONA-nın xəbərinə görə, hakim İncilab Nəsirovun sədrliyi ilə keçirilən prosedə qərar elan edilib. Qərara əsasən, "Beynəlxalq Bank"ın inzibati binalarının mühafizəsini həyata keçirən "Inter Security MMC-nin baş direktoru olmuş İbrahim Hüseynov cəzası 8 ildən 5 ilə endirilib. Digər şəxslərlə bağlı şikayət təmin edilməyib.

Qeyd edək ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 14 oktyabr 2016-cı il tarixli hökmü ilə C.Hacıyev 15 il, A.Cavadov 10 il 11 ay, İ.Hüseynov 8 il azadlıqdan məhrum edilib, M.Cahangirova isə 7 il 6 ay şərti cəza verilib. Xatırladaq ki, C.Hacıyev 2015-ci il dekabrın 5-dən həbsdədir. Hazırda onun haqqındakı ikinci cinayət işi üzrə ümumilikdə 22 nəfərin məhkəməsi gedir. Onlara qarşı CM-in 179.3.1 (mütəşəkkil dəstə tərəfindən mənimsəmə və ya israf etmə) və 179.3.2 (külli miqdarda ziyan vurmaqla mənimsəmə və ya israf etmə) maddələri ilə ittiham irəli sürülüb. C.Hacıyev həmçinin vergidən yayınma, vəzifə saxtakarlığı kimi ittihamlar da verilib. C.Hacıyevin tapşırığı ilə D.Xəlilovun rəhbərlik etdiyi "General Construction"ın işçilərinin adına müxtəlif şirkətlər yaradılaraq, onların vasitəsilə Beynəlxalq Bankdan milyonlarla kredit götürülərək mənimsənilib.

Kim Çen In Rusiyaya səfərə gəlir

Şimali Koreyanın lideri Kim Çen In Rusiyaya səfərə gələcək.

Virtualaz.org "RIA_Kremlinpool" telegram-kanalına istinadən xəbər verir ki, KXDR dövlət başçısı aprelin sonuna qədər qonşu ölkəyə səfər edəcək.

Bu xəbəri Kremləndən veriblər. Səfərin dəqiq vaxtı və yeri barədə məlumat deqiqləşdirilməyib.

Milli Məclisin aprelin 23-də keçiriləcək iclasının gündəliyi dəyişdirilib

Milli Məclisin aprelin 23-də keçiriləcək plenar iclasının gündəliyinə dəyişiklik edilib. ONA-nın məlumatına görə, iclasın gündəliyindəki məsələlərin sayı 17-dən 19-a qaldırılıb.

Belə ki, iclasın gündəliyinə "Əmək pensiyaları haqqında" və "Müflisləşmə və iflas haqqında" qanun layihələri əlavə edilib.

Hesablama Palatası üzvlərinin maaşı artırılıb

Hesablama Palatasının üzvlərinə bir aylıq vəzifə maaşı həcmində vəzifə maaşına əlavə ödəniləcək. ONA-nın məlumatına görə, bu, prezident İlham Əliyevin aprelin 18-də imzaladığı sərəncamla təsdiqlənən "Hesablama Palatası haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanunda öz əksini tapıb.

Sənədə əsasən, Hesablama Palatası sədrinin aylıq vəzifə maaşı və digər təminatları Milli Məclis sədrinin birinci müavininin aylıq vəzifə maaşına və təminatlarına bərabərdir.

Şengen vizasının qiyməti bahalashır

2019-cu ilin sonuna qədər Şengen ölkələrinə qısamüddətli vizanın qiyməti 60 avrodan 80 avroya qalxacaq. ONA xəbər verir ki, bu barədə Avropa Komissiyasının mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Bildirilir ki, Avropa İttifaqının viza məcəlləsinə müvafiq dəyişikliklər ötən gün Avropa Parlamentinin deputatları tərəfindən qəbul edilib.

Məlumatla görə, viza rüsumunun qalxması ilə əldə ediləcək gəlir daxili təhlükəsizliyin, viza mərkəzlərinin və konsulluqların texniki təminatına və dünyada Şengen ölkələrinin konsulluq əməkdaşlarının saxlanmasına sərf olunacaq.

Avropa İttifaqının Daxili İşlər, Miqrasiya və Vətəndaşlıq üzrə Komissarı Dimitris Avramopoulos viza islahatını yüksək qiymətləndirərək bildirib ki, yeni qaydalar Aİ-nin təhlükəsizlik standartlarını gücləndirməyə yardım edəcək.

Azərbaycan üçün vizanın qiyməti dəyişməyəcək.

345 sahibkarın malı "Diqlas"ın anbarından çıxarılıb

Bakının Nizami rayonunda yerləşən ticarət mərkəzində baş vermiş yandırmanın zərərçəkmiş sahibkarların mallarının ticarət mərkəzindən çıxarılması başa çatdırılıb.

Ümumilikdə 345 sahibkarın malı ticarət mərkəzindən çıxarılıb.

Bu barədə İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumatda bildirilib.

Qeyd olunub ki, İqtisadiyyat, Maliyyə, Vergilər, Daxili İşlər, Fövqəladə Hallar nazirliklərinin, Baş Prokurorluğun, Dövlət Gömrük Komitəsinin və Nizami Rayon İcra Hakimiyyəti əməkdaşlarının və sahibkarların iştirakı ilə akt tərtib edilərək yanmamış mallar sahibkarlara təhvil verilib, yararsız vəziyyətə düşmüş mallar isə Suraxanı rayonunda xüsusi ayrılmış anbara göndərilib. Sahibkarlar mallarının daşınması üçün nəqliyyatla təmin olunublar.

Bununla yanaşı, zərərçəkmiş sahibkarlardan sənədlərin qəbulu və maddi yardımın ödənilməsi prosesi davam edir. İndiyədək 373 sahibkarın maddi yardımla bağlı ərizəsi qəbul edilib və İşçi Qrupu tərəfindən maddi yardımın ödənilməsi qərara alınmış 302 zərərçəkmiş sahibkarın bank hesabına 1 836 min manat məbləğində maddi yardım köçürülüb.

Azərbaycan Xalq Hərəkatı parçalanma təhlükəsi ilə üz-üzə qalıb. Qurumun 21 idarə heyəti üzvü iki hissəyə ayrılıb. Aprelin 18-də qruplardan bir tərəf idarə heyətinin fəvqəladə toplantısını keçirib.

Toplantıda idarə heyəti üzvündən 8 nəfər iştirak edib. İclası hərəkatın dönəm sədri, AÇ Partiya başqanı Tural Abbaslı aparıb. Dönəm sədri ilk olaraq toplantı barədə məlumat verib: "Toplantı 10 nəfər idarə heyəti üzvünün qərarı ilə keçirilir. Bütün idarə heyəti üzvlərinə məlumat verilib. Son zamanlar hərəkat daxilində ciddi problemlər yaşanır. Bu səbəbdən belə bir qərar aldığımız ki, problemlər həll yolunu tapsın".

Daha sonra Sosial Ədalət Partiyasının sədri Mətləb Mütəllibli çıxış edib: "Bu iclas yetərli sayılır. Yanvardan etibarən hərəkatın əsasnaməsi pozulur. 4 nəfər qanunsuz olaraq idarə heyətinə üzv qəbul olunub".

Azadlıq Partiyasının sədri Əhməd Oruc bu iclasda önəmli qərarların qəbuluna böyük ehtiyacın olduğunu söyləyib: "Bizdən rayonlarda hərəkatın yaradılan şöbələrinin üzvlərinin adları, protokollar gizlədilir. Biz sonradan rayonlarda, ümumiyyətlə, şöbələrin yaradılmadığı barədə məlumat aldığımız. Uşaq nağılları ilə son 3 ayda baş aldadılır, hər kəsin üzərinə şübhə atılır. Son olaraq da saxta vatsap yazıları ortaya çıxarıldı. Guya kimsə bu yazıları İsgəndər Həmidova ötürüb. İdarə heyəti üzvlərinin bəziləri İsgəndər bəyden maddi cəhətdən asılıdır. Məhz bu iclasda həmin insanlar iştirak etmirlər. AXH daxilində hakimiyyətin adamları var. O şəxslər aprelin 1-dən etibarən hərəkatı dağıtmaq istəyirlər. Nəmət Pənahlının hərəkatdan çıxarılması həmin şəxslərin əli ilə baş tutdu. Kimlərsə məqsədli şəkildə hərəkatı iki hissəyə parçalamaq istəyirlər. Hər kəsin maskası açılacaq. Kimsəyə güzəşt edilməyəcək".

BAP sədri Elşad Musayev hərəkatın ilk günlərdə problemlərlə yaradıldığını bildirib: "Təzyiq altında yaradılan hərəkatda problemlər olmalı idi. Biz məcburiyyət qarşısında belə toplantı keçirməyə məcbur olduq. İndiyə qədər bir neçə dəfə gərginlik yaşandı və bunlar hərəkata ciddi zərbə oldu. Hərəkat daxilində əks qrup ancaq görünməsinə naminə nələr etməyə çalışır. AXH daxilindəki iki qrup tərəfdən keçirilən görüşlərin hamısında iştirak etməmişəm. Bu görüşlər heç nəyi həll etmədi. Biz İsgəndər Həmidovla son olaraq aprelin 17-də görüşdük. Oradakı danışıqlarda gördük ki, heç nə həllini tapmır. Bu vəziyyətdə heç nəyi düzəltmək mümkün deyil. Bəzi hallarda kritik qərarlar vermək lazımdır. Hərəkatı düşünənlərin bir arada olması vacibdir. Bura toplanan şəxslər daha intellektual, prosesləri önə apara biləcək şəxslərdir. Kimsə prosesə qoşulmaq istəsə qapı açıqdır. Buradakı insanlar dünyagörmüş insanlardır. Bu təşkilat yenidən qurulmalıdır".

T.Abbaslı bu iclasda bir sıra şəxslərin idarə heyəti üzvlüyündən uzaqlaşdırılacağına anonslarını verib.

İslam Demokrat Partiyasının sədri Tahir Abbaslı çıxışında bu məsələlərə toxunub: "AXH hərəkatı çox böyük problemləri həll etməyi qarşısına məqsəd qoyub. Hərəkat yaradılanda atılan addımlar uğurlu idi. Amma

AXH-dəki qruplar bir-birinə savaşa başladılar - bir gündə iki fəvqəladə toplantı

Tural Abbaslı: "Hamı bilsin..."

İsgəndər Həmidov: "Günahlarım çoxdur..."

sonradan bəziləri bunun davamını istəmədi. İsgəndər bəyin ətrafında olanlar yerli-pərəstlikləri ortaya qoyublar. Bu şəkildə davam etmək mümkün deyildi. Mən buradakı insanların əhatəsində olmaqdan qürur duyuram. Vaxt gələcək, o insanlar etdiklərinə görə peşman olacaqlar".

Səbiq müdafiə naziri Rəhim Qaziyev ötən iclasda istefa verdiyindən, ancaq istefasının qəbul olunmamasından danışıb: "Bu iclasda iştirak etməyi özümə borc bildim. Şəxsi maraqlar arxa planda olmalıdır. Ümummilli maraqlardan iştirak etmək çox vacibdir. Yerli-bazılıqdan uzaq durmaq lazımdır. Hərəkatdakı qanunsuzluqlar aradan qaldırılmalıdır. Aprelin 15-dəki iclasda qərara alındı ki, bərişiq əldə olunsun. Amma onun səhəri gün İsgəndər Həmidovun yanındakı adam mətbuata çıxıb şər-böhtanlarını davam etdirdi".

VİP sədri Əli Əliyev bir qədər geniş danışıb: "Dostlarımız müxtəlif aspektlərdən məsələyə qiymət verirlər. Bu iclas tam legitim olduğu üçün qanunidir. Bu səbəbdən hərəkatın qəbul edəcəyi qərar hər kəs tərəfindən qəbul olunmalıdır. AXH daxilində ciddi problemlər yaşanır. Buradakı dostlar problemləri aradan qaldırmaq üçün hər şeyi etdilər. Amma kiçik bir qrup problemlər yaratmaqda davam etdi. Bu hərəkat kimsənin şəxsi hərəkatı deyil. Mənim bir sıra müşahidələrim var. Görünən odur ki, hərəkata kənar təsirlər daha çoxdur, həm hakimiyyət, həm iqtidar tərəfindən. Kimlərsə sərəmsəm qərarlarına tabe olmamalıdır. Hərəkat iqtidar müstəvisində fəaliyyətini davam etdirməlidir. Yan-

varın 26-da əsasnamə pozulanda bizlər susduq. İsgəndər Həmidov 4 nəfəri hərəkatın idarə heyətinə qanunsuz üzv edənə səsimizi çıxarmalı idik. Həmin 4 nəfər iclaslarda iştirak edir, qanunsuz qərarların qəbulunda səs verirlər. Bu şəxslər uzaqlaşdırılmalıdır. 1 aprel iclasında dönəm sədri Tural Abbaslıya qarşı avantürə təşkil olundu. İsgəndər Həmidov o iclasda hətta sədrə qarşı belə qıncandı. Buna hüquqi qiymət verilmədi. Ramiz Tağıyev də eyni davranış nümayiş etdirdi. 15 aprel iclasından sonra Ağasif Şakiroğlu mətbuata çıxıb hər birimizə hörmətsizliyini nümayiş etdirdi, ittihamlar yağdırdı. Həmin şəxs də idarə heyətindən uzaqlaşdırılmalıdır. Şəxsi maraqlarını həyata keçirmək üçün bəzi üzvlər təşəbbüslər göstərirlər. Bunların qarşısı alınmalıdır. Bəzi idarə heyəti üzvləri gözləmə mövqeyindədirlər və gələn iclaslarda onlar da bizə qoşulacaqlar. Biz rayon şöbələri yaradıb, tezliklə hərəkatın Məclisini keçirməliyik. AXH prinsipal qərarlar qəbul etməlidir. Bu parçalanma deyil. Kimsə kimsəyə əlaltıdırsa, bura gəlməyinin mənası yoxdur".

Yenidən söz alan M.Mütəllibli indiyə qədər fəaliyyətlərini düzgün qiymət vermədiklərini qeyd edib: "Bu problemin yaranmasında bizlər də günahkarıq. Qanunsuzluqlara göz yummalı, idarə heyətinin üzvləri təhqir olunanda susqunluq nümayiş etdirməməliyik. Kimlərsə yazışmaları bizə maraqlandırmır. Qarşımıza ciddi hədəflər qoymuşuq. Növbəti proseslərdə belə hadisələrin yaşanmasına yol verməməliyik. Digər üzvlərimizi

proseslərə cəlb etməliyik. Təşkilatlanmağa davam etməliyik. İşimizə mane olanlar buradan uzaqlaşdırılmalıdır".

İclasda idarə heyəti üzvlərindən Londonda yaşayan hüquqşünas Qurban Məmmədov da qatılıb: "Xalqımız bilməlidir ki, qarşımızda ciddi hədəflər var. Hərəkatdakı problemlərdə biz də böyük məsuliyyət daşıyıyıq. Şişirtmə ilə hara qədər getmək olardı? Siyahı ilə idarə heyəti formalaşdırılmaz. Siyasət çox ciddi sahədir. Heç bir güzəşt etmədən ciddiliyi əldən vermək olmaz. Ötən iclasda Əli Əliyevə hörmətsizlik ediləndə idarə heyəti üzvlərinin susması məni dəhşətə gətirdi. Bu iclası bütün səfirliklər izləyir. Çünki bir prosesin başladığını bilir. Hərəkat ətrafında tərbiyəsiz oyun oynayanlara cavab verilməlidir. Heç kəsin indiki məqamda xalqı ruhdan salmağa haqqı yoxdur. Kimsə fəaliyyətinin xalqa ləkə olduğunu anlamırsa, elələrindən uzaq durmaq lazımdır. Valeh İbadov və Ağasif Şakiroğlu bu iclasda idarə heyətindən çıxarı-

lmalıdır. Gəlin əl-ələ verək, namusla fəaliyyət göstərək. İstənilən qərar verildə xalq nəzərə alınmalıdır. Kim özünü biədəb aparsın, xalq görür. Sizlərə uğurlar arzulayıram".

T.Abbaslı AXH adından sui-istifadə hallarına yol verildiyini bildirib: "Kimsə hərəkatın lideri kimi qələmə verirlər. Hamı bilsin, dönəm sədrliyi var, əlifba siyahısı ilə üzvlər rəhbərlik edirlər".

M.Mütəllibli toplantının qərarlarını açıqlayıb. Valeh İbadov və Ağasif Şakiroğlu idarə heyətindən uzaqlaşdırılıb. Ramiz Tağıyevə xəbərdarlıq edilib. Süleyman Kərimov, Salman İmanlı, Yavər Mikayılov və Firudin Əhmədlinin hərəkatın idarə heyətinin üzvü olmadığı elan olunub.

Toplantıda hərəkatın Məclisinin aprelin 27-də keçiriləcək iclası və 20 aprele planlaşdırılan Qarabağ Forumu təxirə salınıb.

İsgəndər Həmidova xəbərdarlıq edilməsi ayrıca səsə qoyulub. M.Mütəllibli buna etiraz edib. Ə.Oruc isə nöqsanlarına görə İ.Həmidova xəbərdarlıq edilməsini təkidlə tələb edib.

Səs çoxluğu ilə səbiq daxili işlər nazirinə xəbərdarlıq edilib.

Həmin gün saat 16:00-da isə qarşı tərəf GAP qərargahında fəvqəladə toplantı keçirib.

Toplantıda çıxış edən İ.Həmidov S.Kərimov, S.İmanlı, Y.Mikayılov və F.Əhmədlinin idarə heyətinin üzvü olduqlarını bəyan edib: "Bu adamların idarə heyəti üzvü olmalarına həmin şəxslər səs veriblər. Bu gün ölkəmizdə hansı fəvqəladə vəziyyət var ki, sizlər belə bir toplantı keçirdiniz? AXH-də heç nə baş verməyib. Hər kəsə müraciət edərdim ki, işlərini görməyə davam etsinlər. Onların iclasları si-farişli idi. 7 nəfərlə 13 nəfərin hərəkatda təleyini həll edirlər. Tələsik iclas niyə keçirdiniz? Kimlərə hesabat verirsiniz? İclas qeyri-legitimidir. Savaş açıldı, qəbul etdik. Məclisin təxirə salınması ilə aldığımız qərarla bağlı deyərdim ki, bu Məclis baş tutacaq. Günahlarım çoxdur, onlardan biri də Nəmət Pənahlının hərəkatdan çıxarılması oldu. Ondan üzr istəyirəm".

Əks qanadın hərəkatdan uzaqlaşdırıldığı A.Şakiroğlu qarşı tərəfi xəyanətdə suçlayıb: "Onların etdikləri separatçılıqdır. Onların qərarları ortadakı məlum screenlərin sübutudur. Özlərini ifşa etdilər. Həmin 7 nəfər mütləq cəzalandırılmalıdır. Qurban Məmmədovun hərəkat üçün xidməti o oldu ki, bizi qərargahsız qoydu. Müzakirə ediləsi şəxslər onun dirijorluğu ilə hərəkat edənlərdir".

İdarə heyəti üzvlərindən Ramiz Tağıyev hərəkatın dağılmadığını bildirib: "Xəyanətkar insanlar hər zaman olublar. Ögürü elə bağırı ki, doğrunun bağı yanılır. Qurban Məmmədov oradan dəfələrlə təhdidlil ifadələr işləyib. Ona cavab vermək haqqımızdır. Xalq bilməlidir ki, kimlərin arxasınca gedir. Ruhdan düşmək lazım deyil. Onlarla bir masa ətrafında oturmaq fikrində deyiləm. Bura gələcəklər, yenə də çaxnaşma yaradacaqlar".

S.Kərimov əks tərəfin iclasını qeyri-qanuni adlandırıb: "Üç iclasdır görün nələri müzakirə edirik. Onlar bizi təxribata çəkmək istəyirlər". V.İbadov hərəkatdan uzaqlaşdırılmasının səbəblərini anlamadığını qeyd edib: "Onlar özlərini buradan uzaqlaşdırdılar. Missiyalarını başa çatdırma bilmədilər".

İ.Həmidov əks tərəfi gələn həftənin ilk günü keçiriləcək iclasa dəvət edib: "O iclasa gəlməsələr, özləri bilirlər. Qərar qəbul ediblər ki, aprelin 20-də Qarabağ Forumu keçirilməyəcək. Mən deyirəm ki keçiriləcək və hər kəsi foruma dəvət edərdim".

Toplantının aparıcısı Həsən Həsənov kimlərsə çıxartmaq fikrindən uzaq olduqlarını söyləyib: "Haqqın yoluna qayıtmaları, səsə qoyulub kimlərsə çıxarıla da, töhmət də ala bilər. Gələn həftəki iclasda şəxsən mən Qurban Məmmədovun hərəkatdan uzaqlaşdırılması təklifini verəcəm. Qalan 7 nəfəri isə iclaslara dəvət edərdim. Xalq tərəfindən qazandığınız hörməti hansısa vədlərə görə itirməyin. Birinci gün qərarlar qəbul olunacaq".

Sonda səsvermə yolu ilə hərəkatdan çıxarılanlar və töhmət alanlar barədə qərar qeyri-legitim sayılıb.

□ **Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"**

Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anar "Yeni Müsavat"a geniş və olduqca maraqlı müsahibə verib. Onunla söhbətimizin ikinci hissəsini təqdim edirik:

(Əvvəli ötən sayımızda)

- Anar müəllim, səmimi deyirsiniz, bu, "etiraf" yorğunluqdan irəli gəlir ki?

- Daha ayrı nə deyəsən? Deyəsən ki, yox, düz demirsən, mənim şeirdən başım çıxır? Kor-kor, gör-gör də. Hər şey deyə bilərlər. Amma bir az obyektiv baxa bilən deyər ki, heç olmasa iki şairin övladıyam. (Gülür).

Birincisi, "şair bilmir, şair bilmir" Azərbaycan dilində nə deməkdir? İkincisi, mənə cavab yazıb, mən də ona cavab yazmışam. Mən daha etik normalar çərçivəsində yazmışam, onun cavanlığını nəzərə alaraq. Onu təhqir etmədən, ədəb-ərkan çərçivəsində, faktlarla yazmışam. O, mənim haqqımda necə yazıb, özü bilər.

- Yağın siz özünüz də şeir yazırsınız...

- Hərdən yazıram. Özümü şair hesab etmirəm, amma yazdığım şeirləri Bəxtiyar Vahabzadə, Fikrət Qoca, Vaqif Səmədoğlu, Ramiz Rövşən bəyənibse, mənə ayrı qiymət lazım deyil.

- Anar müəllim, bəlkə sizi təhqir edən gənclərlə...

- (Sualı yarımçıq kəsir) Gənc deyəndə ki, 3-4 adamdır. Onlarla gəncin mənə münasibəti yaxşıdır, haqqımda yazı da yazıblar, mən onlara kömək də edirəm. Yazıçılar Birliyində heç vaxt gənclərə bu qədər qayğı göstərilməyib. "Ulduz" jurnalının redaktoru yaşlı adamlar olub, biz o jurnalı tamamilə cavanların ixtiyarına vermişik. "Ədəbiyyat qəzeti"nin redaktoru cavan adamdır. Cavan katiblərimiz var. Bir neçə il qabaq Çingiz Abdullayev katib gələndə cavan idi, rəhmətlik Arif Əmrahov, yaxud Rəşad Məcid katib seçiləndə çox cavan oğlanlar idi. Vaxt keçdikcə, təbii ki, yaşlanıblar, daha gənc İqar Fəhmi katib seçilib. Bu, həyatın dialektikası, dinamikasidir. Cavan yaşında gəlir, yaşlaşıp, sonra daha cavanı gəlir. Cavanların kitablarını çıxarıq, onlara mükafatlar veririk, cavanları xaricə, səfərlərə göndəririk. Hər il 20 gənc yazıçı Prezident təqaüdü alır. Başqa neyləməliyik? 2-3 nəfər əleyhimədirsə, mütləq onları tapırlar, məhz onlardan söz alırlar, sonra da yazırlar ki, "gənclər Anarın əleyhinədir". Sən get, Anarın əleyhinə olmayan gənclərdən də bir şey soruş, ondan sonra əleyhimə olanları təbliğ et. Bu, nə aqressiyadır? Mən qəzetlərin bağlanmasıyla əlaqəli deyiləm, amma istəyirəm ki, qəzetlərdə bir az insaf olsun. Mənə də əlimdə mətbuat orqanları var, birinə demişəm ki, siz onların əleyhinə yazırlar yazın? Cavab lazım olanda yenə də özüm cavab verirəm. Mən özümədən başqa müdafiəçim yoxdur. Daha doğrusu,

heç kəsə demirəm ki, mən müdafiə et. Hər kəs öz vicdanına görə hərəkət edir.

- Ola bilsin bəzi gənc yazıçılar sizinlə mübarizə aparmaqda həm də təbliğ olunmaq istəyirlər...

gər səlahiyyətli deyilsən, əleyhinə yazılanları sandıqlara toplayıb nəşr etdirsin. Sizcə, bu, normaldır?

- Onların əvəzinə cavab verə bilmərəm, amma heç biri haqqında mənə bərdə

du. Çox sağ olsun, yenə də təkrar təşəkkür edirəm ki, yazıçılara ev tikilməsi məsələsini də həll etdi, Şüvəlandakı Yaradıcılıq Evinin boşaldılmasını da və Şabranda Yaradıcı

yacaqlar. O qəmişləri də gərək toplayam, onları da çap eləyem. (Gülürük)

Davam edir:

- Gülürsən. Mənim yaşım gələrsən, onda başa dü-

yazmışdım. Belə bir söz var ki, kim 20 yaşında qiyamçı deyil, onun qəlbə yoxdur. Kim 40 yaşında qiyamçıdır, onun ağı yoxdur. İndi mən şadam ki, 20 yaşında qiyamçı olan, Yazıçılar

"Nə Sudan prezidentiyəm, nə də onun etdiyi cinayətləri etmişəm"

Anar: "7 ildir mənə filmim çəkilmir, ssenarilərim qəbul olunmur"

- Əcaib təbliğ olunmaq yolu tapıblar. Hər şeyə cavabdeh mənəm?

- Hər halda, Yazıçılar Birliyinin sədri sızsiniz. Sizin əvəzinizdə başqası da olsa, bəlkə hədəfdə o adam olardı.

- Azərbaycanda Yazıçılar Birliyindən başqa birliklər yoxdur? Nə bəstəkar, nə rəssam, nə teatr, nə kino... Ancaq hamının gözü Yazıçılar Birliyini görür. Mən 32 ildir buradayam. Birinci ili çıxmaq şərtiylə, 31 ildir eşidirəm ki, deyilər Yazıçılar Birliyində dəyişiklik olmalıdır, Yazıçılar İttifaqının filan nöqsanları var. Nədir bu nöqsanlar? İndiyə qədər bir adam bunu deməyib. Hansı dəyişiklik istəyirlər, bir adam təklif verməyib. Mən fikirləşirəm ki, eger bir dəyişiklik istəyirlərsə, işdən narazıdırlarsa, amma bilmirlərsə nədən narazıdırlar, belə nəticə çıxarıram ki, bu, ancaq sədrin yerini tutmaq təşəbbüsüdür, ayrı bir şey deyil. Gəlsinlər, tutsunlar, amma bunu bir nəfər istəmir axı, 10 nəfər istəyir. 10 nəfər bir kürsüdə necə otura bilər?

- Amma hər halda, dəyişiklik istəyini cəmiyyətin, fərdin təbii haqqı saymaq lazımdır. Sudan prezidenti 30 ildən sonra getdi...

- (Gülür) Mən nə Sudan prezidentiyəm, nə də Sudan prezidentinin etdiyi cinayətləri eləmişəm. Bu 32 ildə Yazıçılar Birliyində ancaq xeyirxah işlər görüldü. "30 il" adında yazım var, onu oxusunlar, görsünlər mənəim dövrümdə nələr olub, nələr eləmişik, xüsusilə də, cavanlarla bağlı, ümumiyyətlə, Yazıçılar Birliyinin nüfuzu üçün. Bilənlər bilir, bilməyənlər heç bilməsin...

- Anar müəllim, söhbətlərimizin birində demişdiniz ki, mənəim əleyhinə üç sandıq yazı var, onları yığub kitab halında çap etdirəcəyəm.

- Bəli, mütləq.

- Hələ yazıları yığırımsınız? - Hamısını yığmışam. Vaxt tapıb gərək hazırlayam. Vaxt yoxdur. Həm də öz vaxtım mənə daha bir əsər yazma bilirdim. Ancaq bunu da eləməyə məcburam. Qoy gələcək nəşillər görsünlər ki, bərdə kimlər nələr yazıb.

- Onda gərək prezident də, baş nazir də, spiker də, di-

yazıldığı qədər tənqid yazılmayıb. Heç biri haqqında... Mən siyasətçiləri demirəm, o siyasəti mübarizədir, özləri bilirlər. Yazıçılar içində, Nizami Gəncəvidən Nizami Cəfərova qədər mənəim qədər tənqid, irad və yalan, böhtan hədəfi olan ikinci bir adam yoxdur. Varsa, deyin. Burada mənəim başqa da sədrilər, rəhbərlər olub. Onlar barədə ancaq təriflər yazıblar. Çünki o vaxt vəziyyət başqa idi. Mən tərif istəmirəm... Tənqid olsun, amma ədalətsizlik və ədəbsizlik olmasın.

- Siz özünüzün qiymətli vaxtınızı "Diriliş Ərtoğrul" kimi bir film ssenarisini yazmağa həsr etsəniz, Azərbaycana daha böyük fayda verərdiniz, həm də əleyhdarlarınızı neytrallaşdırardınız. Razılırsınız?

- İndi ki, söhbət açıldı, deyim. Mənəim sonuncu filmim "Sübhün səfiri"dir, 2012-ci ildə çəkilib, 7 il bundan əvvəl.

- Mirzə Fətəli haqqında...

- Bəli. 7 ildir mənəim filmərim çəkilmir, ssenarilərim qəbul olunmur. Bayramda da, qeyri-bayramda da televiziya- lar ya "Evləri köndələn yarı" göstərir, ya da "Ötən ilin son gecəsi"ni. Bir dəfə bir televiziya kanalından mənə müraciət olunmayıb ki, bəlkə təzə bir şey yazasan. Cəfər Cabbarlı haqqında ssenari yazmaq istəyirəm, təklif eləmişəm, cavabı "0". "Parisdə höcət" adlı ssenari yazmışam, çap eləmişəm, istəyirəm çəkilsin, hələ ki heç bir reaksiya yoxdur. Sən də deyirsən ki, yeni film ssenarisini yazardız. Yazım, onu da qoyum sandığa? Deyir içim özümü yandırır, çölüm özgeni. Mənəim demək olar ki, bütün əsərlərim çətinliklə qəbul olunub.

- Siza mane olan kimdir?

- Sovet vaxtında senzura, doqnatik redaktorlar. İndi isə... Nə bilim, hər halda, dediklərim danılmaz faktlardır.

- Prezidentlə görüşdə bütün bunları niyə demədiniz?

- Prezidentlə görüşdə Yazıçılar Birliyinin məsələlərini qaldırmışam, heç bir şəxsi məsələni qaldırmamışam. Əgər qaldırısaydım, deyərdilər ki, hə, gedib özü üçün çalışır. Prezidentlə birinci şəxsi görüşümüz dekabr ayında olmuş-

"Özümədən başqa müdafiəçim yoxdur"

luq Evinin tikilməsini də. Üçünü də həllinə göstəriş verdi. - Amma eyni zamanda mükəmməl və milli baxımdan çox faydalı bir film ssenarisini barədə də məsələ qaldırmaq olardı və əminəm ki, dövlət başçısı çox müsbət yanaşardı.

- İndi Mədəniyyət Nazirliyinə yazmışam ki, Cəfər Cabbarlının yubiley ilində onun haqqında ssenari yazmaq istəyirəm. Mənəim bu səpkidə dörd filmim var: Mirzə Fətəli, Cavid, Mirzə Cəlil və Üzeyir bəy haqqında. Beşinci, bəlkə də mənəim həyatımda sonuncu belə ssenarini də Cəfər Cabbarlı haqqında yazmaq istəyirəm. Təklifimi nazirə yazmışam, görək nə cavab verir.

- Yeri gəlmişkən, AzTV-nin yeni sədri televiziya tamaşaları ilə bağlı yeni proseslərə başlayıb, bu sahəyə peşəkar bir insan rəhbər təyin olunub. Sizin qələminizdən çıxan teletamaşalar da çox uğurlu olub, adlarını çəkdiniz. Sizin tamaşalar buna sübutdur. Çox istərdik ki, yeni tamaşanızın sifarişini alsanız...

- Mən də bunu istərdim. - Gözəl ideyalarınız var, zaman da quş tək uçuşur. Ancaq siz zamanınızı sandıqdakı tənqidi yazılara xərcləmək istəyirsiniz. Heyif deyilmi?

- Bu sualı mənə yox, mənəim yaradıcılıq niyyətlərimi illərlə sandıqda saxlayanlara versəniz daha dəqiq cavab alarsız.

- Gözəl bir ssenari yazmaq darsa...

- Gözəl bir ssenari yazmaq darsa, əlli yerəndə qəmiş qo-

şərsən... Uzun yaşayasan ki, görəsən bu yaşda belə cahil hücumlara dözmək nə deməkdir. Adı da yadımda deyil, biri yazmışdı ki, mən bilirəm, Anara böhtan atıram, bilirəm ki, yalan danışmıram, amma qəsdən belə yazıram ki, şəkəri artırsın, qan təzyiqi yüksəlsin, mən də bir az sakit olum. Adamın sakitliyi bundan ibarətdir. Allah xeyir versin.

- Bəlkə nə zamansa sizin də özünüzdən böyükklərlə bağlı bu sayaq davranışlarınız, yazılarınız olub və qarşınıza çıxır. Olubmu?

- Heç bir vaxt mənəim belə davranışım olmayıb, ola da bilməzdi. Tərbiyəm buna imkan verməzdi. Həmişə yaşlılara hörmətlə yanaşmışam, hamısı haqqında yazılarım da var. İstəyirsinizsə, sadalayım. Səməd Vurğun, Süleyman Rüstəm, Müşfiq, Mirzə İbrahimov, Mehdi Hüseyn, Sabit Rəhman, Mir Cəlil, İlyas Əfəndiyev, İsmayıl Şıxlı, Bəxtiyar Vahabzadə, İmran Qasımov, İsa Hüseynov haqqında və s. Hələ həmyaş müasirlərimi demirəm. Yusif haqqında da, Əkrəm haqqında, Fikrət, Elçin, Maqsud, Rüstəm haqqında da müsbət yazılarım var. Özü də mən heç kəsə birinci hücum etməmişəm. Kimsə mənəim haqqında yalan, böhtan, iftira yazanda məcbur olmuşam yazam ki, elə deyil, belədir.

- Bəlkə hamın 3-4 nəfər əleyhdarlarınızla görüş keçirib onları dinləyirsiniz.

- Qapım həmişə açıqdır. Mən bu barədə yazımda da

lar Birliyini dağıdacaq, partladacaq, bayrağımızı sancacaq deyənlərin bir çoxu ayılıb, ağılları gəlib başına. Başa düşüblər ki, Yazıçılar Birliyi ilə düşmənçilik etmək lazım deyil. Əksinə, bu qurumun işində iştirak etmək lazımdır.

- Yazıçı Əyyub Qiyas bu günlərdə sizə və Əkrəm Əylisliyə xitabən belə yazıb: "Əziz, Əkrəm Əylisli, əziz Anar! Siza and verirəm sevdiyinizlə, inandıqlarınızla, xahiş edirəm, unudun bu umu-küsünü, gəlin Sumqayıt bulvarında pürəngi çay içək, ədəbiyyatdan danışaq, xatirələrinizi eşidək və Sumqayıtdan dost kimi qayıdın geri". Barışmaq istərdinizmi Əkrəm Əylisli ilə? Bu çağırışa münasibətiniz necədir?

- Əyyub Qiyasın çağırışının səmimiyyətinə inanıram və xoş niyyətini dəyərləndirirəm. Amma elə ən son günlərdə hər ikimizin yazdıqlarımızla tanışdırsa, aydın görər ki, mənəim mətnim danılmaz faktlar əsasında ədəb çərçivəsindədirsə, əleyhimə yazılanlar ancaq ədalətsizlik örnəyi, təhqir və söyüzdür. Özündən bu qədər müştəbeh, bu dərəcədə özündən razı, hər naqis hərəkətinə haqq qazandırmağı cəhd edən, yalan danışmağı öz həyat tərzinə çevirən, bütün yazıçılara nifrət, hiddət və kin püskürən adamla necə bir yerdə çay içə bilərəm. Özü ucuz şöhrət düşkünü ola-ola əlli ildir "Beş mərtəbəli ev" romanımın populyarlığını ürəyinə dər eləyib. Son 30 ildə mənəim onunla heç bir işim olmayıb və yoxdur, ancaq onun hikkəli hücumlarına və böhtanlarına cavab vermişəm. Dəxli oldu-olmadı yenə mənəim ünvanıma idbar atmacalar atsa, daha sərt reaksiya verməli olacam.

Sonda Anar müəllim özünün zəruri qeydini edir:

- Bir P.S də mənəim gəlsin. Yazmışdım ki, bir "anarşünas" nədən yazır yazsın, mütləq mənəim bərdə səfeh bir söz deməlidir. Sağ olsun ki, mənəim bu fikrimi hər gün yenidən təsdiq edir...

□ Elsad PAŞASOY,

"Foto: "YM"

slahatların vacib bir istiqaməti dövlətin qarşıya qoyduğu vəzifələri uğurla həyata keçirə biləcək kadrların hazırlanmasıdır. Azərbaycanda son bir neçə ildə ciddi kadr dəyişikliklərinin olduğu məlumdur. Kadr təyinatlarında, əsasən də ötən ilin apreldən indiyə qədər həyata keçirilən təyinatlarda əsasən gənc mütəxəssislərə üstünlük verilir.

"İnsan kapitalı" prinsipinin bütün dünyada geniş tətbiq olunduğu bir dövrdə bütün sahələrdə, xüsusilə də dövlət idarəçiliyində güclü milli kadr ehtiyatlarının olmasının zəruriliyi və bu sahədə peşəkar insan ehtiyatının hər bir ölkənin sərvəti hesab edilməsi faktıdır. Bu baxımdan düzgün aparılan kadr siyasəti həm də bir növ ölkənin strateji ehtiyatlarının idarə edilməsi deməkdir. Uğurlu kadr siyasəti, həmçinin kadrların seçilməsinin effektiv və şəffaf mexanizmlərinin inkişafı bu sahədə beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsinə də tələb edir. Ölkəmizdə son bir ildə həyata keçirilən kadr siyasəti cəmiyyəti tərəfindən rəğbətə qarşılanır. Layiqli mütəxəssislərin bilik və təcrübəsinə nəinki dövlətin inzibati idarəetmə aparatı, o cümlədən cəmiyyət bəhrələni və ölkənin rifahı və inkişafı üçün yaradılmış dövlət qurumlarının qarşısında qoyulmuş vəzifələrə uğurla nail olunmasında açar rolunu oynayır. Düzgün kadr siyasəti dövlət idarəçiliyində səmərəliliyin artırılmasında da müstəsna rol oynayır. Belə ki, bu, istər qərarların qəbulu, istərsə də icra prosesində fəaliyyətin keyfiyyətini müəyyən edən amildir. Dövlət orqanları tərəfindən məqsəduyğun şəkildə aparılan kadr siyasəti bütövlükdə ictimai həyatın şəffaflaşdırılmasında da böyük rol oynayır. Ötən ilin aprelinde keçirilən prezident seçkisindən sonra bir sıra dövlət və hökumət strukturlarına rəhbər təyinatlarında "kadr bankı" kimi Milli Məclis, "ASAN Xidmət" kimi struktur-

Hökumətin "kadr bankı" - gənc nazirlər harada hazırlanmalı...

Fəzail Ağamalı: "Ciddi kadr bazası kimi Milli Məclis və Heydər Əliyev Fondu var"

ların kadrlarından da istifadə edilib. Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının dövlət strukturlarını dövrün tələbləri səviyyəsində idarə edə biləcək, yeni tefəkkürlü,

yüksək əxlaqi, mənəvi keyfiyyətlərə malik kadrlar hazırladığı, həmçinin mövcud kadrların, məmurların ixtisasının artırılması ilə məşğul olduğu bildirilir. Qonşu Rusiyada isə "kadr

de isə hər bir ölkənin öz spesifikasiyyətləri nəzərə alınmaqla kadr seçimi, kadr hazırlanması işi aparılır: "Mənə belə gəlir ki, Azərbaycanda yüksək səviyyəli kadrların yetişməsi, formalaşması üçün kifayət qədər münbit şərait, münbit zəmin və forma mövcuddur. Bildiyiniz kimi, Azərbaycanda dövlət qulluğuna qəbul xüsusi imtahanlardan keçir. Dövlət qulluğuna həmin imtahanlardan uğur qazanan şəxslər qəbul olunur. Həmin şəxslər dövlət qulluğunun ilk pilləsində öz karyerasını formalaşdırmağa başlayır. Həmin kadrlar istənilən dövlət qurumunda adi mü-

yev Fondunda çox savadlı kadrlar püxtələşir. Daha bir kadr bazası "ASAN Xidmət"dir. "ASAN Xidmət"də könüllülükdən başlayaraq sonra müxtəlif pillələrdə özünü təsdiq etmək, təcrübəli kadr kimi yetişmək üçün çox yaxşı imkanlar var.

Təsadüfi deyil ki, son illərdə bir sıra yüksək dövlət və hökumət vəzifələrinə bu qurumlardan kadrlar seçilərək təyin edilib. Yeni bacarıqlı, savadlı kadrların yetişməsi üçün Azərbaycanda bir yox, çoxsaylı baza funksiyasını yerinə yetirən mərkəzlər mövcuddur. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, kadr bazası məsələsində hakim Ye-

bankı" funksiyasını yerinə yetirən konkret Kadr Mərkəzi mövcuddur. Prezident Vladimir Putinin təyinatlarında orada yetişən peşəkar kadrlara stavka etdiyi, təyin olunan qubernatorların demək olar ki, mehız həmin mərkəzin yetişdirmələri olduğu bildirilir.

Bəs Azərbaycanda da Rusiyanın bu təcrübəsindən yararlanmaq mümkündürmü?

Deputat Fəzail Ağamalı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, hər bir ölkənin kadr hazırlamaq və seçmək məsələsinə də öz yanaşmaları var və yanaşmalar da müxtəlifdir. Konkret universal üsul yoxdur ki, bu bütün dünya miqyasında hər bir dövlət üçün vacib hesab edilsin. SSRİ zamanı tamam fərqli idi. Demokratik ölkələr-

təxəssisdən, sırası işçidən tutmuş, yüksək vəzifəyə qədər, nazir müavini, nazir postu tutmağa qədər yüksələ bilir. Yeni bu imkanlar onlara verilir. Kadr özünü göstərsə, pillə--pillə idarəçiliyin bütün dahlizlərindən keçmək imkanı əldə edir. Dövlət qulluğuna qəbul edilən kadr bunu edə bilmirsə, bu, artıq həmin insanın öz problemdir". **F.Ağamalı qeyd etdi ki, Azərbaycanda ciddi bir siyasi məktəb, ciddi kadrlar bazası kimi Milli Məclis var. Milli Məclisdə də həm siyasi cəhətdən, həm də idarəçilik cəhətdən dünya görüşü formalaşır. Kadr yetişməsi üçün başqa bir məktəb Heydər Əliyev Fondu**dur: "Burada da çox yüksək bacarıqlı, savadlı kadrlar, mütəxəssislər yetişir. Heydər Əli-

ni Azərbaycan Partiyası da mühüm rol oynayır. Yeni Azərbaycan Partiyasının da kadr bazasından istifadə olunur. Bütün bunlardan istifadə etməklə ölkə prezidenti kadr siyasətini formalaşdırır. Vəzifələrə təyin olunan həmin kadrlar bu gün ölkə prezidentinin onların qarşısına qoyduğu vəzifələri uğurla yerinə yetirməkdədir. Ən azı bu gün onların haqqında ictimai rəy müsbətdir. Korrupsiyadan, rüşvətxorluqdan uzaq, dövlətə, xalqa sədəqətlə xidmət etmək kimi üstün cəhətləri özlərində ifadə edirlər".

Deputat vurğuladı ki, ölkə prezidentinin bu gün kadr siyasətində söykəndiyi üsul və formalar artıq özünü doğruldub.

□ **Etibar SEYİDAĞA,** "Yeni Müsavat"

Eldar Mahmudovun "qara kassası"nın məhkəməsi başlayır

Sabiq nazirin əmisi oğlu Vüqar Mahmudovun cinayət işi üzrə

zərərçəkmişlərdən biri də "Bakı Metropoliteni"nin sabiq rəisi Tağı Əhmədovdur...

Azərbaycanın sabiq keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun əmisi oğlu Vüqar Mahmudovun cinayət işi üzrə ibtidai istintaq yekunlaşıb.

Bakupost.az-ın xəbərinə görə, keçmiş nazirin yaxın qohumu barədə toplanan cinayət işi materialları baxılması üçün Bakı Hərbi Məhkəməsinə göndərilib. İşə hakim Elbəy Allahverdiyev baxacaq. Məhkəmənin hazırlıq iclasının vaxtı hələ məlum deyil.

Qeyd edək ki, cinayət işi üzrə ümumilikdə 7 nəfər zərərçəkmiş qismində tanınıb. Onlardan biri də "Bakı Metropoliteni" QSC-nin sabiq rəisi Tağı Əhmədovdur.

Onu da bildirik ki, keçmiş milli təhlükəsizlik naziri

E.Mahmudovun əmisi oğlu V.Mahmudov 2017-ci il noyabr ayının əvvəlində həbs edilib.

Eldar Mahmudov nazir təyin ediləndən dərhal sonra 2004-cü ildə MTN-də işə götürülən əmisi oğlu bu illər ərzin-

də bütün mümkün dövlət mükafatlarını sinəsinə taxdıra bilib. O, "Hərbi xidmətlərə görə", "Vətən uğrunda", "İgidliyə görə" medalları, "Vətənə xidmətə görə" ordeni alıb. Antiterror Mərkəzinin şöbə rəisinin müavini vəzifəsində işləmiş və

faktiki olaraq nazirin köməkçisi funksiyasını həyata keçirmiş polkovnik-leytenant V.Mahmudovun adı "MTN işi" istintaqı başlayandan dərhal sonra gündəmə gəlmişdi ki, bu da təsadüfi deyildi. Nazirin əmisi oğlunun MTN-də həтта nazir müavinlərindən də səlahiyyətli şəxs olduğu heç kime sirr deyildi. MTN-in qeyri-qanuni yığıqları pullar V.Mahmudova verirdi ki, bu səbəbdən də onu "qara kassa" adlandırdılar. Onun bu pulları nazir üçün yığıdığı belli olduğundan "obsi kotyol"dan kimsə yayına bilməzdi. V.Mahmudovun nazirin adından danışmaq, əmr vermək və cəzalanacaq iş adamlarının siyahısını hazırlamaq kimi səlahiyyətləri olub. Bildirilir ki, özü də qeyri-qanuni yolla 100-lərlə

insanın var-mülkünü əlindən alıb.

Qeyd edək ki, onu Energetika və Nəqliyyat Sahələrində Təhlükəsizlik Baş İdarəsinin sabiq rəisi, general-mayor Akif Çovdarov və digər yüksək rütbəli rəhbərlərin məhkəməsində dindirilmişdi. V.Mahmudov "Bakı Metropoliteni"nin sabiq sədri Tağı Əhmədov epizodu üzrə ifadə vermişdi. V.Mahmudov bildirmişdi ki, fəaliyyət göstərirdi vaxt ərzində heç kim ona pul verməyib, qanun çərçivəsində işləyib, tapşırıqları yerinə yetirib. Prokuror belə cavan yaşda polkovnik-leytenant rütbəsi alması ilə maraqlanarkən indi həbsdə olan əmi oğlu qısa cavab vermişdi: "Eldar Mahmudov nazirim və özüm olub". V.Mahmudov Tağı Əhmədovdan 3 milyon dolların alınması

ilə bağlı iddiaları rədd etmişdi.

V.Mahmudov bu iş üzrə ibtidai istintaq zamanı da şahid qismində ifadə verərkən bütövlükdə pul mənimsənilməsi ilə bağlı "heç nədən xəbərim" olmadığını, "Akif Çovdarov tərəfindən sabiq nazirə çatdırılması üçün mənə hər hansı pul vəsaiti, o cümlədən ümumilikdə 890.000 manat, 405.000 ABŞ dolları və 790.000 avro məbləğində pul vəsaitlərinin göndərilməsi halları olmayıb", demişdi. V.Mahmudovun adı son olaraq Antiterror Mərkəzinin sabiq rəisi, general-mayor Elçin Quliyevin və digərlərinin məhkəməsi zamanı gündəmə gəlmişdi. Bildirirdi ki, V.Mahmudov MTN-in Bakı rayon rəhbərlərinin əli ilə sahibkarları talan etmiş ki, bu da məhkəmədə ciddi fakt kimi səslənib. V.Mahmudovun mehız bundan sonra həbsinə qərar verilib, ardınca isə sabiq nazir cinayət işi üzrə dindirilmək üçün Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsinə çağırılmışdı.

□ **ORXAN,** "Yeni Müsavat"

General Elçin Quliyev Rusiya sərhədinə getdi

2019-cu ilin 17 aprel tarixində Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) rəisi general-polkovnik Elçin Quliyev Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədində Qusar və Xaçmaz rayonları ərazisində yerləşən sərhəd mühafizə orqanlarının xidməti-döyüş fəaliyyətini yoxlayıb.

Virtualaz.org DSX-nin mətbuat mərkəzinə istinadən bildirir ki, səfər çərçivəsində "Samur" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsində sərhəd nəzarətinin həyata keçirilməsi üzrə xidməti fəaliyyətə baxış keçirilib, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin dövlət sərhədindən buraxılış məntəqələrində yoxlama prosedurlarının sadələşdirilməsi barədə verdiyi tapşırıqların icra vəziyyəti və bu istiqamətdə görülmüş tədbirlərin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi məqsədilə dövlət sərhədindən keçən şəxslərlə söhbətlər aparılıb, ölkəyə gələn və ölkədən gedən şəxslər və nəqliyyat vasitələri üzərində sərhəd nəzarətinin effektivliyinin daha da artırılması və keçid müddətlərinin maksimal azaldılması məsələləri nəzərdən keçirilib.

Bu məqsədlə dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin vəzifəli şəxslərinin məruzələri dinlənilib, müqabil ərazidə baş vermiş texniki nasazlıq səbəbindən buraxılış rejimində yaranmış sıxlıq halları ilə əlaqədar görülməli olan tədbirlər haqqında müvafiq göstərişlər verilib.

Qusar Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şair Alxasovun iştirakı ilə "Samur" dövlət sərhədindən buraxılış məntəqəsinin qarşısında abadlaşdırma işlərinin aparılması məsələləri müzakirə olunub, Azərbaycan Respublikasının və Rusiya Federasiyasının hökumətləri arasında imzalanmış sənəd uyğun olaraq "Samur" çayı üzərində yeni körpünün inşası ilə əlaqədar görülməli işlərə baxış keçirilib.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının "Xudat" sərhəd dəstəsinin və Sahil Mühafizəsinin sahil nəzarəti məntəqələrinin ərazisində xidməti fəaliyyətin təşkili, şəxsi heyətin xidməti və məişət şəraiti nəzərdən keçirilib, dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsinin təmin edilməsi, qanunsuz miqrasiya və qaçaqmalçılıq məqsədlərlə dövlət sərhədinin pozulması cəhdlərinə qarşı mübarizə tədbirlərinin gücləndirilməsi üzrə tapşırıqlar verilib.

Tural Qarayev

AXCP-nin sədr müavininin qızına hücum etmiş şəxs saxlanıldı

Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası (AXCP) sədrinin müavini Fuad Qəhrəmanlının 14 yaşlı qızına hücum etmiş Tural Qarayev saxlanılıb.

Bu barədə jurnalistlərə DİN-in mətbuat xidmətinin rəisi müavini, polis polkovniki Orxan Mansurzadə məlumat verib.

Həmin şəxs İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 510-cu (xırda xuliqanlıq) maddəsi ilə günahlandırılır.

T.Qarayevin əməllərinə hüquqi qiyməti məhkəmə verəcək.

Onunla bağlı toplanılan materialların Yasamal Rayon Məhkəməsinə göndəriləcəyi gözlənilir.

Son vaxtlar dövlət məktəblərində xoşagəlməz hadisələrin baş verdiyinin şahidi oluruq. Bu baxımdan bəzi valideynlər özəl məktəb və liseyləri təqdir etməklə, gələcəkdə övladlarının bu cür məktəblərdə təhsil almağına can atacaqlarını bildirirlər. Maraqlıdır, bəs özəl məktəblər dövlət məktəbləri ilə müqayisədə hansı fərqliliklərə malikdir? Özəl lisey və məktəblərdə də neqativ, xoşagəlməz hadisələr baş verirmi?

zərə alıb, onu həmin istiqamət üzrə hazırlayırlar.

Bakı Fransız Liseyi Təhsil Kompleksində ibtidai siniflərdə təhsil haqqı 13000 manat, aylıq 1300 manatdır. Yuxarı siniflər üçün illik təhsil haqqı 14000, aylıq isə 1400 manat təşkil edir.

Bakı İstedadlar və Təhsil Kompleksində təhsil ingilis dilindədir. Burada ibti-

Mövzu ilə bağlı təhsil eksperti Kamran Əsədov

"Yeni Müsavat"a danışdı: "Qeyd edirəm ki, ölkədə hazırda 4472 ümumorta təhsil məktəbində 1,6 milyon şagird təhsil alır. Lakin bununla müqayisədə ölkədə özəl məktəblərin sayı kifayət qədər aşağıdır. Yəni lisenziyalı fəaliyyət göstərən özəl məktəblərin sayı təxminən 30-a yaxındır.

rə heç bir qurumdan nəzarət olunmur, araşdırma aparılmır ki, pedaqoqların ixtisas səviyyəsi necədir.

Bu məktəblərin sayının az olması ilə bərabər, kontinentlər də azdır. Yəni dövlət məktəblərində, məsələn, hər 25-30 şagirdə 1 müəllim düşürsə, özəl məktəblərdə hər 6-7 şagirdə 1 müəllim düşür. Belə olan halda şagirdlərin nə-

Ölkədəki özəl orta məktəblərin fantastik qiymətləri

Araşdırma zamanı məlum olur ki, bu qiymətlər 1500 manatdan başlayaraq, 40 min ABŞ dollarına qədər yüksəlir

Təbii ki, özəl məktəb və liseylərdən söz düşərkən, ilk ağıla gələn bu təhsil ocaqlarının fantastik təhsil ödənişləri olur. Araşdırma zamanı məlum olur ki, bu qiymətlər 1500 manatdan başlayaraq 40 min ABŞ dollarına qədər davam edir. Məsələn, "The International School of Azerbaijan" məktəbində təhsil bağça yaşından başlayır. Burada valideynlər uşaqlarının məktəbə hazırlığı üçün 11 min ABŞ dolları ödəməlidir. 1-ci sinifdən 9-cu sinfədək isə təhsil haqqı illik olaraq 34 min ABŞ dolları təşkil edir. 9-cu sinifdən yuxarı təhsil haqqı təxminən 40 min ABŞ dollarıdır.

Və yaxud hazırda 600-ə yaxın şagirdin təhsil aldığı Bakı Oxford School tam orta ümumtəhsil məktəbinin illik təhsil haqqı 15 500 manatdır. Burada 1-ci sinifdən 11-ci sinfə qədər təhsil haqları eynidir. Bu məbləğə servisdən başqa hər şey daxildir.

Məktəbin Şəmkir filialında təxminən 200 şagird təhsil alır. Məktəbdə illik təhsil haqqı hazırda 7000 manatdır. Məktəbə bir evdən iki uşaq gələndə bir nəfər üçün 10 faiz endirim edilir. Həmçinin bu məbləğ 10 aya bölünür və valideyn hər ayın müəyyən olunmuş günündə təhsil haqqını ödəyir. Məktəbdə 8-ci sinifdən başlayaraq şagirdin xaricdə təhsil almasını nə-

dai siniflər üçün illik təhsil haqqı 14900, yuxarı bölmə üçün 15900 manatdır. Güzəşt yalnız SOCAR işçilərinə tətbiq edilir.

İngilis dilində təhsil verən Oxbridge Academy məktəbində 1-ci sinifdən başlayaraq 6-cı sinfə qədər (6-cı sinif də daxil olmaqla) illik təhsil haqqı 6500 dollardır. 7,8,9-cu siniflər üzrə 7500 dollar, 10 və 11-ci siniflər üzrə 8500 dollar, 12,13-cü siniflər isə 10500 dollardır.

Bakı Atatürk Liseyində isə qiymətlər sadaladıqlarımızla müqayisədə xeyli aşağıdır. Belə ki, burada birinci il üçün illik təhsil haqqı 2000 manat, növbəti ildən isə 1000 manatdır. Liseydə tədris 3 hissəyə bölünür: 1-ci sinifdən 5-ci sinfə qədər, 5-ci sinifdən 8-ci sinfə qədər, 9-cu sinifdən 11-ci sinfə qədər. Dövlər üzrə bağlanan müqaviləyə əsasən təhsil haqları ödənilir. Müqavilə bitəndən sonra artım olarsa, bu, nəzərə alınır.

Ümumilikdə cəmi 3 minə yaxın şagird bu cür məktəblərdə təhsil alır.

Ali məktəblərə qəbul imtahanlarının nəticələrini təhlil edəndə məlum olur ki, özəl, təhsil haqları fantastik həddə olan məktəblərin nəticələri o qədər də yüksək deyil.

Bu baxımdan düşünməyə ki, əgər özəl lisey və məktəblərdə hər kəsin təhsil almaq imkanı olmadığı üçün orada problemlər yoxdur. Bu cür məktəblərdə də problemlər var. Birincisi, özəl təhsil məktəbləri ictimaiyyətə, mətbuata qapalıdır. Oradakı informasiyalar kənara verilmir. Əlbəttə ki, bu cür məktəblərdə müşahidələr aparsaq, görərik ki, orada vəziyyət heç də dövlət məktəblərindən yaxşı deyil. Sadəcə, orada xidmətlər çoxdur. Yəni uşaqların asudə vaxtlarının dəyərləndirilməsi, onların bu və ya digər vərdiş, bacarıqlarla formalaşdırılması məsələləri var. Həmçinin bu cür məktəblə-

zarətdə saxlanması kifayət qədər asandır.

Həmçinin digər fərq ondan ibarətdir ki, dövlət məktəbləri ilə müqayisədə özəl məktəblərə şagird qəbul edərək seçim aparılır. Amma qeyd etdiyim kimi, qəbul imtahanlarının son nəticələrini müqayisə edərkən məlum olur ki, məsələn, Neftçala rayon məktəbinin nəticələri ilə Bakıdakı illik ödənişi 7-8 min manat olan özəl məktəbin nəticəsi eynidir. Və yaxud özəl gimnaziyalar, liseylər olimpiadlara çox az şagird verir, amma Neftçala rayon məktəbinin şagirdləri neçə dəfə qalib gəlib. Beləliklə, təəssüf ki, ölkədə təhsil bazarı keyfiyyətə xidmət göstərmir. Sadəcə, insanlar daha az problem yaşasın deyərək övladlarını özəl məktəblərə göndərirlər".

Təhsil eksperti qeyd etdi ki, dövlət məktəbləri kimi, özəl məktəblərə də nəzarət gücləndirilməlidir:

"Təhsil Nazirliyi tək özəl məktəblərin nizamnaməsinə rəy verməməli, eyni zamanda təhsil-tədris proqramından tutmuş, digər məsələlər barədə maraqlanmalıdır. Özəl məktəblər ictimaiyyətə, valideynlərə açıq olmalıdır. Beləliklə, özəl məktəblərdə təhsil-tədrisin çox yüksək səviyyədə olan mifi dağıdılmalıdır. Həmin qiymətlər xüsusi şirkətlərdə çalışan şəxslərin övladları üçün nəzərdə tutulub. Amma gələn baxaq, bu qədər yüksək ödənişin qarşılığında həmin məktəblər yüksək təhsil verirmi? Bu məktəblər Azərbaycan üçün hansı uğurlar əldə edib? Qəbul imtahanlarının nəticələri necədir? Yəni qiymətin baha olması şərt deyil. Beləliklə, ölkəmizdə olan özəl məktəblərdə qiymətlər çox bahalı, keyfiyyət isə aşağıdır".

Rusiyanın tanınmış politoloqu, Avrasiyaçılıq modelinin ideoloqlarından biri Aleksandr Duqinin müsahibəsini təqdim edirik.

- Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqlarının azad edilməsi ilə bağlı "Lavrov planı" aktiv müzakirə mərhələsindədir. Planın detalları nədən ibarətdir, tərəflərə konkret nə təklif olunur?

- Plan yeni deyil. Müzakirə edilən məsələlər tərəflərə bir neçə il öncə təklif olunub. Prezident Putinin də, Rusiya XİN-in başçısı Sergey Lavrovun da dəstəklədiyi plana görə, Ermənistan işğal etdiyi 7 rayondan 5-ni boşaldır, bundan sonra tamamilə yeni münasibətlər modeli yaradılır - Ermənistanın iqtisadi inteqrasiyası təmin edilir və Qarabağın azərbaycanlı əhalisi yurdlarına dönmür. İndi hər iki dövlət hərbi qarşıdurma vəziyyətindədir, Qarabağda hər hansı sülhdən söhbət gedə bilməz, müharibə davam edir. Rusiya bir tərəfdən Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyır, digər tərəfdən, Ermənistanla tərəfdaşdır. Bu gün sürətlə gələn Azərbaycan-Rusiya münasibətləri kontekstindən baxsaq, hərbi qarşıdurma Rusiya üçün də əlverişli deyil. Azərbaycan üçün durumun qəbul edilməzliyini söyləməyə gərək yoxdur. Qarşıdurma yaxın müddətdə yalnız Ermənistan üçün sərfəlidir, ancaq burada da perspektiv yoxdur. Çünki nə Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsini, nə "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın müstəqilliyini heç bir ölkə qəbul etməyəcək. Ermənistan nə Qərbdə, nə Şərqdə bunları qəbul edən bir ölkə də tapa bilməyib, bilməyəcək. Düzdür, dünyada bu cür etnik təmizləmələr aparılıb, yeni ərazilər qazanılıb, o ərazilərdə yeni dövlətlər yaradılıb. Örnək - keçmiş Yuqoslaviya. O zaman bəzi dövlətlər serblərə qarşı etnik təmizləmə apararaq xorvatları müdafiə etdilər. Ancaq onların arxasında nəhəng bir güc dayanırdı. NATO ilə yanaşı, çökməkdə olan Sovetlər Birliyinin qərbpərəst rəhbərliyi xorvatları müdafiə etdi və münasibətlər zonasında yaranan dövləti dünya ölkələri tanıdı. Əgər Dağlıq Qarabağı işğal edən Ermənistanın arxasında Rusiya dayansaydı, ya da Qərb işğalı, etnik təmizləməni, işğal edilən torpaqlarda yeni dövlət yaradılmasını Kosovada olduğu kimi dəstəkləsəydi, o zaman durum fərqli olardı. Şübhəsiz, Ermənistan işğal coğrafiyasını Dağlıq Qarabağdan kənarında olan ərazilər hesabına ona görə genişləndirib ki, gələcəkdə münasibətlərin nizamlanması üzrə danışıqlarda üstünlük qazansın. Yeni günlərin birində desin ki, buyurun, biz dünyanın barış təkliflərinə müsbət cavab verərək Azərbaycanın konkret ərazilərindən çıxırıq, qarşılığında da dünya

Kremlə yaxın politoloq "Lavrov planı"nın sensasion detallarını açıqladı

Aleksandr Duqin deyir ki, Rusiyanın dəstəklədiyi bu plan gerçəkləşsə, Qarabağ heç bir halda nə müstəqil dövlət, nə də Ermənistanın tərkibində ola biləcək

Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini tanısan. Azərbaycanın bir dönmə GUAM ölkəsi olması Ermənistan üçün üstünlük idi. Ermənistan ümid edirdi ki, bir gün Gürcüstanla, Ukrayna ilə olduğu kimi Rusiyanın Azərbaycanla münasibəti pisləşəcək və bu, Moskvanın Dağlıq Qarabağ məsələsində tamamilə onların mövqeyini müdafiə etməsinə gətirəcək. Belə bir plan Qarabağa yaramasa da, Abxaziya və Şimali Osetiyada işlədi. Ona görə bunu rəşional yanaşma saymaq olmazdı. Bir qədər sonra Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyi gücləndi. Fikrimcə, ölkəni çox gözəl idarə edən prezident İlham Əliyevin uğurlu siyasəti hesabına...

- Qərba yaxınlaşmanı nəzərdə tutursunuz?

- Bəli. Qərblə xeyli yaxınlaşdıqlar. Burada bir dissonans yaranır. Azərbaycanla münasibətlərimiz daha məntiqli, daha ardıcıldır, Putin və Əliyev bir çox məsələlərdə ortaq mövqə sahibidirlər, ona görə yox ki, onlar şəxsi dostlardırlar, ona görə ki, məsələlərə rəşional yanaşırlar. Əliyev deyir və edir, Putin deyir və edir... Beləliklə, tərəflər bir-birinə basqı göstərmədən milli maraqlar naminə strateji yöndən yaxınlaşırlar. Biz bir müddət öncə Azərbaycanın Cənubi Qafqazda Rusiyanın əsas strateji müttəfiqi olması ilə bağlı konfrans keçirmişdik. Bu, hər iki prezidentin razılığı

arxasında dayanmayıb. Çünki Ermənistan bizim hərbi müttəfiqimizdir. Biz də Ermənistanın arxasında hərbi müttəfiqliyimizə baxmayaraq, Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini tanıyacaq dərəcədə dayanmamışıq və dəstəyimiz getdikcə azalır. Rusiya Yeltsinin dönmindən bəri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyıb, bu gün də onu dəstəkləyir. Əgər bir zamanlar bu, nominal tanınma idisə, bu gün bu, faktikidir, yəni təkə de-yure deyil, de-fakto tanınmadır. Rusiya eyni zamanda özünü Dağlıq Qarabağın erməni icmasının qarantı sayır. Onların Dağlıq Qarabağda azad, təhlükəsiz yaşaması üçün Rusiya məsuliyyət

tan-Türkiyə sərhədlərinin açılmasını istəmədik. Çünki Türkiyəni rəqib, bu projeni isə Qərbin layihəsi sayırdıq. İndi Türkiyə Yaxın Şərqdə Rusiyanın müttəfiqi, ən azı tərəfdaşdır, Ərdoğan və Putin, eyni zamanda Əliyevlə hər iki prezident arasında çox yaxşı münasibətlər var. Bu səbəbdən Paşinyanın addımları əsaslandırılmış, hərəkətləri adekvat sayıla bilməz. O, özünü hər kəsin qardaşları ilə yox, onunla ilgilənməsini istəyən kürüşək kimi aparır. Reallığa dönmək zamanıdır.

- Şuşa və Laçın... Ermənistanın 1992-ci ilin mayında işğal etdiyi 2 rayon... Onlarla bağlı planda hansısa bənd varmı?

Türkiyə ilə, MDB-nin digər ölkələri ilə bərabər Qarabağda həyatı yenidən bərpa etmək istəyirik. Bu, diaspor ianələri ilə çözülmək məsələ deyil - orada böyük quruculuq işlərinə ehtiyac var. Bu, son dərəcə həssas bir prosesdir. Çünki azərbaycanlılar böyük ziyan göürüb, o səbəbdən qayıdış zamanı ciddi psixoloji məqamlar ortaya çıxa bilər. Prosesin yeni münasibətlər yaratmaması, nizamın qırılmaması üçün bütün məqamlar nəzərə alınmalıdır. Ona görə tələsmədən, bütün detali incələyərək irəliləmək lazımdır. Burada "Qərb qazandı", "Rusiya qazandı", ya "azərbaycanlılar qazandı" kimi kəlmələrə yer yoxdur. Elə etməliyək çözümdən bütün tərəflər qazansın. "Lavrov planı"

daha bir suala birdəfəlik son qoyacaq - Qarabağ bundan sonra heç bir halda nə müstəqil dövlət, nə də Ermənistanın tərkibində ola biləcək. Ermənilər dərk etməlidirlər ki, indi onların arxasında dayanan konkret qüvvə yoxdur. Bakının da Qərblə münasibətləri var, buna baxmayaraq, Rusiyanın Azərbaycanla münasibətləri yetərinə istidir. Ola bilər, Bakı-Moskva yaxınlaşması Qərb üçün arzu edilməzdir, ancaq bu, müstəqil dövlətin öz seçimidir. Bu gün Qarabağ ətrafında qüvvələr nisbətindəki balans dəyişdiyindən münasibətlərin nizamlanmasına şərait yaranıb. "Lavrov planı" məhz bu dönmə hesablanıb. Bildiyim qədər, Azərbaycanda bu planı ziyanlı sayanlar çoxdur. Onlar sadələşməyə "Lavrov ermənidir" deyib planın önünü kəsmək istəyirlər. Lavrov dövlət adamıdır və onun hadisələrə real baxışları var. Bundan başqa, bu, Lavrovun şəxsi planı deyil. Söhbət bizim ölkəmizin, dövlətimizin planından gəlir. Dağlıq Qarabağ məsələsinin bu cür nizamlanması Rusiyanın da milli maraqlarına uyğundur. Çünki bu halda Azərbaycanla yaxınlaşma siyasətini, eyni zamanda Ermənistanla müttəfiqliyimizi davam etdirəcəyik. Ermənilər çox nəhaq yerə bizimlə dostluqlarının Azərbaycana qarşı olduğunu öne çıxarmağa çalışırlar. Bu, heç zaman belə olmayıb. İndi isə bundan söhbət gedə bilməz. Paralel olaraq, Bakı-Moskva yaxınlaşmasını da ermənilərə qarşı davranış kimi dəyərləndirmək doğru deyil. Bu gün Rusiya üçün Ermənistanla münasibətləri korlamadan Azərbaycanla yaxınlaşmaq çox sərfəlidir.

- "Lavrov planı"na görə, Qarabağdan keçən İran sərhədini hansı qüvvələr qoruyur?

(Ardı var)

□ Ayyun MURADKANLI,
"Yeni Müsavat"

"Azərbaycanlılar "Lavrov ermənidir" deyib, planın önünü kəsmək istəyir"

O, öz mövqeyini gücləndirdi, uğurlu sosial sistem yaratmağa başladı, beləliklə, uğurlu liderə çevrildi. Bu dövrdə Ermənistan rəhbərlik edən şəxslər dəyişir və onların hər biri iqtidardan böyük siyasi qalmaqallarla gedirdilər. Ermənistan bütün bu illəri Kremlə qarşı davamlı qınaq, etiraz, iddia səsləndirərək əslində Rusiyanın hesabına yaşadı, bizdən 100 faiz asılı olsalar da, şantaj etməkdən çəkinmədi.

ilə müəyyən olunan yanaşma idi. Özü də həmin konfrans Qarabağda keçirildi. Məkan seçiminin də təbii, xüsusi anlamı vardı. Rusiya bununla açıq şəkildə Azərbaycanla yaxınlaşma istəyini bəyan edirdi.

- Siz Ermənistanın Qərblə yaxınlaşdığını dediniz. Bu, Ermənistanın xarici siyasətində hansı dəyişikliklərə səbəb olub?

- Hələlik bu, Ermənistan rəhbərliyinin niyyətidir. Qərb birmənalı olaraq Ermənistanın

daşır. Biz onu da dərk edirik ki, Qarabağ əhalisinin yarısı - azərbaycanlılar etnik təmizləmə nəticəsində oradan köçürülüb və həmin insanlar öz yurdlarına qayıtmalıdır. Ancaq biz bunu savaşa baş verməsinə istəmirik, çünki bu halda bizim sabitlikləri üçün qarant olduğumun ermənilər ziyan çəkə bilər. Ona görə də biz münasibətlərin birmənalı dinc yolla nizamlanmasının tərəfdarıyıq və bunun üçün ən rahat vari-

- Biz açıq deyirik ki, bu rayonlar Azərbaycanındır. Ancaq onlar Dağlıq Qarabağla Ermənistan arasında koridor olduğu üçün erməni tərəf üçün həyatı əhəmiyyətdir. 5 rayonun qaytarılmasından sonra Dağlıq Qarabağın statusu ilə bağlı müzakirələr başlaya bilər. Çünki orada yaşayan insanlar pasport almalı, sərbəst hərəkət edə bilməlidirlər. Rusiyanın bununla bağlı da planları da var. Biz Azərbaycanla,

Bir sazişin sirri

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

Bakıdan naməlum bir şəxs (amma burasını bilirəm ki, ya xandi, ya İran mollası) götürüb mənə fəhş yazır və sübuta yetirir ki, dünyada şöhrətli və əzəmətli şəhərlərin əvvəlcisi Təbrizdi, çayların əvvəlcisi Araz çayıdır və kəndlərin əvvəlcisi Danabaş kəndidi və bunu da yazır ki, İran hökumətinin az-çox tənəzzüldə olmasına bais məhz Molla Nəsrəddindir. Tiflisdə... Görüm nə istəyirdim deyim... Yadımdan çıxdı..."

("Molla Nəsrəddin" jurnalı, 26 may, 1906-cı il)

Deyir cəhənnəmdə bir daş varmış, götürən də peşman olurmuş, götürməyən də. Bu məsələnin məkanı olaraq yerini zülmət kimi də göstərən variantı var. Ancaq hər iki halda məsələ üçün yaranıbdır, mənası nədir, şəxsən mən bilmirəm. Son günlər nəso tez-tez yadıma düşür.

Keçən yazımda Gürcüstanda kitab, kitabxana işlərinin inkişafından bəhs eləmişdim, bir fakt yadımdan çıxmışdı: indi orada 21-ci Beynəlxalq Kitab Festivalına hazırlanırlar. Festival 30 may-2 iyun aralığında Tiflisdəki "Expo Georgia" sərgi mərkəzində keçiriləcəkdir. "11-ci pavilyon təhsil və nəşriyyat sektoruna, 6-cı pavilyon isə keçən illik kimi uşaq ədəbiyyatına həsr olunacaqdır. İştirakçıların qeydiyyatı aprelin 19-na qədər davam edəcəkdir" - tədbirin anonsunda deyilir.

Bizdə də neft-qaz sərgiləri, maşın yarışları keçirilir. Gürcülər qoy paxılıqdan çatlasınlar. Onlarda belə tədbirlərin elanında adətən axırda "giriş sərbəstdir" yazırlar. Bizdə isə maşın "vij" edib keçəcəksə, ona qıraqdan da baxa bilməzsən - hasar çəkirlər. Üstəlik, mən onların beynəlxalq kitab festivalının tarixçəsinə fikir verdim. 21-ci festival. Ciddi tarixdir. Deməli, bu işi başdansa, biratımlıq etmərlər, ənənəyə çevirə biliblər. Rəlsə salıblar. Özü də 2019-cu ildən geri sayıb 21 il qayıtsaq düşürük 1998-ci ilə. Elə bir vaxt ki, bütün Qafqaz, Gürcüstan da içində olmaqla kaosun, vətəndaş savaşlarının əlində inləyirdi. Şahidlər deyir ki, o zamanların Gürcüstanında yolkəsən banditlərin əlindən harasa rahat getmək imkansız idi. Korrupsiya da tüğyan edirmiş. Ancaq buna baxmayaraq kitab festivalı başlandı. Biz isə o zaman, deyəsən, SİDSUH-un hansı marşrutla yürüş keçirməsini müzakirə edirdik. Ya da Əbülfəz bəyin Kələkidən nə üçün gec qayıtmasını. 1998-in 12 sentyabrında isə Pənah bəyin başını yarımışdılar, Sahil bəyin yanında qanı şoralanmış gedirdi. Yadımda deyil başqa nələr olmuşdu. Hər halda, kitab sərgisini müzakirə eləmədiyimiz dəqiq yadımdadır. O dövrdən ədəbi mühit adına bir xatirə yadımda qalıb: rəhmətlik şair Ələkbər Salahzadə İstiqlaliyyət küçəsində AYB-nin orqanı "Ulduz" jurnalının hələ kiməsə satılmamış redaksiyasında rayon şoru ilə ucuz araq içir, gənc şairlərə poeziyanın əzablı yollarından danışır. Ələkbər müəllim oranın redaktoru olmalıydı. Dəhlizin bir tərəfində isə "Azərbaycan" ədəbiyyat jurnalının redaksiyasını "bomjlar" yandırmışdılar, mən isə bu münasibətlə jurnalın şefi Yusif Səmədoğlundan açıqlama almışdım. Yusif müəllim jurnalistlərdən şikayətlənmişdi: "Bir qəzetdə yazıblar ki, Yusif bəyin kabineti yanıb, lakin bədbəxtlikdən baş redaktor içəridə olmayıb. Gör nə bədxahdırlar, mənim ölməyimi istəyirmişlər". Məni gülmək tutmuşdu, çünki o qara yumuru başqa imza ilə özüm yazmışdım.

Ermənilərin də ən azı bir beynəlxalq kino festivalı var, "Qızıl ərik" adlanır. 15 ildir davamlı, hər il İrevanda keçirirlər. Bizdə isə Rüstəm müəllim "Şərç-Qərb" festivalı düzəldib heç olmazsa öz filmlərinə "Qran pri" verirdi, hökumətin xoşuna gəlməyən uşaqlara qoşulandan onu da qadağan eləmişik.

Gürcülərin bizdən bir önəmli fərqi isə Avropaya yaxınlaşmaqda çox qabaqda olmalarıdır. Artıq Şengen vizası olmadan gürcüstanlılar Avropanın 22 ölkəsində (Almaniya, Fransaya, Danimarkadan İspaniyaya qədər) sərbəst gəzə bilirlər. Biz isə guya mayda Avropa İttifaqı ilə hansısa saziş bağlamalıydıq, saxladılar payıza. Deyirlər Azərbaycan hakimiyyəti ilə Avropa qurumları hansısa məsələlərdə razılığa gələ bilməyiblər. İşin gütlünc tərəfi isə odur ki, biz millət olaraq heç o razılışılması çətinlik törədən məsələlərin nə olmasını bilmirik! Necə qərribə dostluq-qardaşlıqdırsa, hamıdan gizli saxlanılır. Yəqin istəmərlər göz dəysin. Hərçənd ortalıqda olmayan bu razılışma və sazişin üstündə bizim müxalifətçilər arasında qırğın qopmuşdu. Bunlar niyə dalaşırdılar, camaata o da sirr qaldı.

Ötən həftə Rusiya Federal Məclisi Federasiya Şurasının sədri, səlahiyyətlərinə görə Rusiyanın üçüncü şəxsi hesab olunan Valentina Matviyenko Bakıda Milli Məclisin sədri ilə görüşdə Sevastopolun alman faşistlərindən azad olunmasının 75 illiyi ilə bağlı azərbaycanlı həmkarını Krıma dəvət edib. Matviyenko hətta belə bir cümlə işlədib: "Özünüzlə gələ bilməyəniz, heç olmazsa Milli Məclisdən nümayəndə heyəti göndərin".

Rusiyanın üçüncü adamından Bakıya "Krim tələsi"

Fərəc Quliyev: "Ola bilsin, müəyyən səbəblərdən hökumət bu məsələyə etiraz etmir, amma ən azından yumşaq diplomatiya ilə davranaraq Krıma səfər məsələsindən vaz keçilməlidir"

Azərbaycanın Ukraynanın ərazi bütövlüyünü rəsmən tanıdığına bildiyi halda, V.Matviyenko Milli Məclis sədrinə belə bir təklif etməsi birmənalı qarşılanmır. Qeyd edək ki, hələlik Milli Məclis rəhbərliyi təklifə rəsmi mövqeyini elan etməyib. Siyasi ekspertlər isə Rusiya rəsmisinin Azərbaycanı məqsədli şəkildə çətin seçimlə üz-üzə qoymaq istədiyini düşünürlər.

Politoloq Elxan Şahinoğlu hesab edir ki, Moskva bununla bizi tələyə salmaq istəyir. Ona görə də Krıma getmək olmaz: "Valentina Matviyenko bu cümləni işlətməsi təsadüfi deyil. Biz Rusiyanın ilhaq etdiyi Krımı Ukrayna ərazisi sayırıq. Bizim üçün Krımın Dağlıq Qarabağdan fərqi yoxdur. Necə ki, biz Dağlıq Qarabağa qeyri-qanuni səfər edənləri "persona non-grata"

elan edirik, eyni ilə Kiyev də Krıma səfər edənləri "persona non-grata" elan edir və Ukraynaya girişini qadağan edir. Kremlin dili ilə danışan Valentina Matviyenko bilir ki, rəsmi Bakı Krıma yüksək səviyyəli nüma-

yəndə heyəti göndərməyəcək, ancaq heç olmazsa, Bakıdan hansısa heyətin gəlməsinə çalışır. Moskvanın tələsinə düşmək olmaz. Hansısa millət vəkili Sevastopola getmək haqqında düşünürsə, bilməlidir ki, onun Sevastopola səfəri bizim Dağlıq Qarabağ siyasətimizi zəiflədəcək, sabah ermənilər deyəcək ki, azərbaycanlı rəsmi və ya deputat Krıma gedirsə, başqa ölkələrin deputatları da Dağlıq Qarabağa rahat gələ bilməli və buna rəsmi Bakı etiraz etməməlidir".

Milli Məclisin deputatı Fərəc Quliyev də "Yeni Müsavat"a bildirir ki, Rusiyadan olan dəvət əsasında Azərbaycandan nümayəndə heyətinin Krıma getməsi düzgün olmaz: "Başqa deputatlardan fərqli olaraq mən hələ Krım işğal olunan parlamentdə fikrimi bildirmişəm.

Bildirmişəm ki, bu, işğaldır. Biz bu işğal tanımalı və öz adı ilə çağırmalıyıq. Çünki Azərbaycanın da ərazisi işğal olunub. Belə hallarda biz susa bilmərik. Üstəlik də fikirləşirəm ki, biz bu məsələdə açıq şəkildə beynəlxalq təşkilatların, böyük dövlətlərin mövqelərindən çıxış etməliyik. Bunu eləmiriksə, heç olmasa, ən azından Rusiyanın mövqeyindən çıxış etməli deyilik. Çünki bu bizim Qarabağ məsələmizlə də bağlı olaraq pis ənənə ola bilər. Mən Ukrayna-Azərbaycan münasibətlərindən də dolayı düşüncəyə görə, Ukrayna ərazisi olan və

işğal edilən Krıma Azərbaycan Milli Məclisinin nümayəndə heyətinin Rusiyanın dəvəti ilə gedib iştirak etməsi doğru olmaz".

F.Quliyev xatırladı ki, dünya da Krımı Ukrayna ərazisi olaraq tanıyır. Azərbaycandan nümayəndə heyətinin getməsi dünya birliyi və bir sıra böyük dövlətlərlə də münasibətlərimizə təsir edə bilər: "Bu gün tutaq ki, işğal olunmuş Dağlıq Qarabağa hər hansı bir dövlətdən kimsə Azərbaycandan icazə almadan gəlsə, Azərbaycan onları qara siyahıya daxil edir və arzuolunmaz şəxs kimi görür, etirazını bəyan edir. İndi Ukraynanın işğal olunmuş ərazisinə bizdən nümayəndə heyəti gəlsə, bu, çox anormal hal ola bilər. Ola bilsin müəyyən səbəblərdən Azərbaycan hökuməti bu məsələyə etiraz eləməyə də, ən azından yumşaq diplomatiya ilə davranaraq Krıma səfər məsələsindən vaz keçməlidir. Krıma nümayəndə heyətinin getməsi Azərbaycanın özünə ziyan vuran, mənfi preşendent yaradan element effekti verər".

Deputat Araz Əlizadə isə bu məsələ barədə fikir bildirmək istəmədiyini dedi. O qeyd etdi ki, məsələyə münasibəti Milli Məclisin rəhbərliyi, Beynəlxalq əlaqələr komitəsi rəsmi olaraq bildirsə daha uyğundur.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

DTX-nin yeni səlahiyyətləri - kiberhücumlar önlənəcək

Ekspert: "Sosial şəbəkələrdə, texnikada yeniliklər artdıqca, xüsusi xidmət orqanlarının da səlahiyyətlərinin rəsmiləşdirilməsinə ehtiyac yaranır"

Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinə yeni səlahiyyətlər verilib. Belə ki, prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il 29 mart tarixli 1537-VQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar fərman imzalayıb.

Həmin qanunla Cinayət Məcəlləsində "Telekommunikasiya şəbəkəsinə qoşulmaqla qanunsuz beynəlxalq telekommunikasiya xidmətlərinin təşkilinə" (maddə 233-4) görə cinayət məsuliyyəti nəzərdə tutan maddə əlavə edilib.

Belə ki, telekommunikasiya operatorunun və ya provayderinin telekommunikasiya şəbəkəsinə müvafiq qurğu vasitəsilə qoşulmaqla qanunsuz beynəlxalq telekommunikasiya xidmətlərinin təşkil edilməsi əhəmiyyətli zərər vurulmasına səbəb olduqda, cinayət nəticəsində vurulmuş ziyanın iki mislinədək miqdarda cərimə və ya iki ilədək müddətə islah işləri və ya iki ilədək müddətə azadlığın məhdudlaşdırılması və ya iki ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

Prezidentin fərmanına əsasən, telekommunikasiya sahəsində qeyd olunan cinayət əməllərinin istintaqı Azərbaycan Respublikası Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin (DTX) səlahiyyətlərinə daxil edilib.

Məlum olduğu kimi, günümüzdə ümumi cinayətlərin sırasında informasiya texnologiyalarından istifadə edilməklə törədilən cinayətlərin payı artmaqdadır. Son illər Azərbaycan banklarına qarşı kibercinayətlər törədən çoxsaylı xarici vətəndaşlar DTX tərəfindən müəyyən edilərək,

Azərbaycana ekstradisiya olunub. Bildirilib ki, hazırkı dəyişikliklər isə telekommunikasiya sahəsində artan cinayətlərin qarşısının alınmasına yönəlib.

"Yeni Müsavat"a danışan təhlükəsizlik üzrə ekspert İlham İsmayil bildirir ki, texnologiya inkişaf etdikcə bu kimi tədbirlər görülməlidir: "Sosial şəbəkələrdə, texnikada yeniliklər artdıqca, xüsusi xidmət orqanlarının da səlahiyyətlərinin rəsmiləşdirilməsinə ehtiyac yaranır. Məlum olduğu kimi, kiberhücumlar birbaşa

olaraq təhlükəsizliklə bağlıdır. Kiberhücumlar etməklə bütün ölkənin təhlükəsizlik sistemini pozmaq olur. Ona görə də konkret olaraq Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinə kiber hücumların qarşısını almaq üçün səlahiyyətin verilməsi təbii haldır. Əvvəllər də onlar bununla məşğul ola bilirdilər. Lakin fəaliyyəti qanuna əsaslandırılan zaman artıq başqa məsələlər də üzə çıxır və buna əməliyyat tədbirləri deyilir. Buna uyğun olaraq əməliyyat tədbirləri keçirmək səlahiyyətini əldə rəsmiləşdirir. Necə ki, əmlakından asılı olmayaraq telefon dinləmələrinə qanuni şəkildə səlahiyyət verilir, kiberhücumlar məsələsi də rəsmi şəkildə Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinə həvalə olunur. Çünki oradan doğan bəzi məsələlər var ki, hüquqpozmalan olmaması üçün rəsmi səlahiyyət verilməlidir".

Ekspert mütəxəssislə məsələsinə gəlincə isə aşağıdakıları bildirdi: "Bildiyim qədər təkcə Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinə deyil, eyni zamanda Müdafiə Nazirliyində də belə bir sistem, mütəxəssislər var. Bu gündən sonra yəqin ki, artıq ixtisaslaşmış formada məsələni həll edəcəklər. Mütəxəssislər xüsusi formada hazırlanırlar. Ola bilər ki, birbaşa olaraq Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Akademiyasında hazırlanmasınlar. Bunun üçün akademiyanı qurtarmağa ehtiyac yoxdur. Sadəcə olaraq, məsələ ilə bağlı təcrübə keçmək lazımdır. Mütəxəssis hazırlanması bir detaldır. Burada artıq Nazirlər Kabinetinə müraciət etmək üçün ehtiyac yoxdur".

□ **Əli RAIS,**
"Yeni Müsavat"

Ermənistandakı "məxməri inqilab"ın ildönümü yaxınlaşır. İldönümünə baş nazir Nikol Paşinyan sözsüz ki, hamıdan çox hazırlaşır. Çünki ən xoşagəlməz, ən sətər suallar ona ünvanlanacaq, hesabat məhz ondan istəniləcək. Başa çatmaqda olan bu bir il isə çətin ki, Paşinyanın aktivinə yazmaq mümkün olsun. Ən azından ona görə ki, indiki Ermənistan bir il öncəki acımdan ölə, sürətlə boşalan Sərkisyan Ermənistanından, faktiki, heç nə ilə fərqlənir.

Bu arada Nikol Paşinyan tərəfdarlarının üstünlükdə olduğu Ermənistan parlamenti birinci oxunuşda hökumət strukturunun dəyişdirilməsinin lehinə səs verib (Axar.az). Səsvermədə 111 deputat iştirak edib. Onlardan 71-i qanun layihəsinin lehinə, 40-ı isə əleyhinə səs verib. Layihənin əleyhinə səs verənlər "Çiçəklənən Ermənistan" və "Işıqlı Ermənistan" partiyalarının deputatları olub.

Yeni qanuna əsasən, Ermənistanda nazirliklərin sayı 17-dən 12-yə endirilir. Kənd təsərrüfatı, energetika, mədəniyyət, nəqliyyat, diaspor nazirlikləri ləğv edilir. Ləğvi böyük mübahisələrə səbəb olan Diaspor Nazirliyinin səlahiyyətləri baş nazirin aparatına verilir və burada diaspor məsələləri üzrə baş komissarlıq institutunun yaradılması nəzərdə tutulur. Digər mübahisəli məqam olan Milli Təhlükəsizlik Xidməti və polisin baş nazirin nəzarətindən çıxarılması məsələsində heç bir dəyişiklik baş verməyib. Paşinyan da Sərkisyan kimi bu iki qurumu öz nəzarəti altında

Putinin "qulpsuz çamadan"ı: Ermənistanda nazirliklər azaldı, problemlər artdı

Diaspor Nazirliyi də ləğv olundu: Paşinyan lobbi ilə savaşa girir? **erməni KİV-i: "Cəmiyyət ya kor-koranə hakimiyyətə inanır, ya da nifrətlə doludur..."**

saxlayıb.

Lakin Ermənistanda bu qəbildən struktur islahatlarının effektiv olacağına inananaqlar olduqca azdır. Əksər siyasi təhlilçilər hesab edirlər ki, Paşinyan dərin islahatları həyata keçirəcək yetərli sayda və bacarıqlı kadr potensialına malik deyil. Belə bir komandanı o, qura bilməyib. Biz hələ islahatlara ciddi əngəl yaratmaq gücündə olan xarici amilləri (həll olunmayan Dağlıq Qarabağ problemi, sərhədlərin

bağlı qalması, artan müharibə riski və s.) demirik.

"Ermənistanda məxməri inqilabdan sonra bu gündək inqilabın ideya və məqsədlərini həyata keçməsinə imkan verəcək institusional əsaslar yaradılmayıb". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bu barədə 1 in.am-dakı dünənki baş məqalədə deyilir.

"Nəticədə dövlət idarəçiliyi sisteminin praktik olaraq, tam şəkildə baş nazir Nikol Paşinyanın şəxsi keyfiyyətlərindən asılı olduğu situasiya

yaranıb. Bu isə mövcud idarəçiliyin nə institusional, nə də sistemli fəaliyyətinin ifadəsidir. Nəticə etibarilə Ermənistanda indi ən çox çalışılan şəxs elə baş nazir Paşinyandır. Ancaq bu effektivlik dövlət idarəçilik sisteminin özünü göstərə bilmir. Nədən ki, onun əsasında sistemli oriyentirlər deyil, Nikol Paşinyanın şəxsi keyfiyyətləri dayanır", - deyir məqalədə daha sonra qeyd olunur.

Tənqidi məqalənin sonunda deyilir: "Bütövlükdə Ermənistanda təkə dövlət idarəçiliyi deyil, siyasət də həzırda irrasional faktorların, duyğular və iddiaların təsiri altındadır. Bu, təkə hakimiyyətə yox, cəmiyyətə də aiddir. Cəmiyyət ya kor-koranə hakimiyyəti sevir və ona inanır, ya da nifrətlə doludur. Məxməri inqilabdan sonra Nikol Paşinyanın ən böyük problemi onun təsəvvür və yanaşmalarına uyğun şəkildə dövlət idarəçilik sistemini formalaşdırmaqla bağlı olaraq qalır. Bu

isə müvafiq kadrlar və sistemli qərarlar tələb edir. Kadrlar - Paşinyanın "Axilles dabanı"dır".

Sadalanan səbəblərdən Paşinyanın apardığı erməni-sayağı islahatlar, o sırada struktur dəyişiklikləri ölkədə pozitiv dəyişikliklər yaradıb əhalinin güzəranını yaxşılaşdırmaq gücündə deyil. Əksinə, "islahatlar"a paralel surətdə cəmiyyətdə narazılıq və problemlərin, gərginlik və etirazların artması müşahidə olunur. Ordu sisteminin də vəziyyət acınacaqlı olaraq qalır. Məlum olur ki, Nikolun elan etdiyi hərbi islahatlar da quru vəddən başqa bir şey deyil.

O ki qaldı Diaspor Nazirliyinin səlahiyyətlərinin baş nazir aparatına verilməsinə və burada diaspor məsələləri üzrə baş komissarlıq institutunun yaradılmasına, çətin ki, bu, varlı lobbi tərəfindən Ermənistanı hansısa siyasi və maliyyə dividenti gətirsin. Çünki gerçək belədir ki, Pa-

şinyan Ermənistanı da Kremlin vassalı olaraq qalır. Əksər Qərb dövlətlərində kök salmış erməni lobbi isə ümidli idi ki, "qərbyönlü" Nikol Paşinyan, nəhayət, tilsimi qıracaq və Rusiyadan uzaqlaşmaq kursu götürəcək. Bu isə baş vermədi. O üzəndən inqilabdan keçən 1 il ərzində Nikol Paşinyanın, müdafiə naziri David Tonoyanın bütün cəhdlərinə, o sırada onların Avropa ölkələrinə, ABŞ-a səfərlər edərək varlı erməni lobbi təmsilçiləri ilə bir araya gəlmələrinə rəğmənmə, erməni lobbi Ermənistanı hələ də ciddi sərmayə yatırmaıyıb.

Bu da var ki, işğalçı ölkə Rusiya üçün "qulpsuz çamadan" kimi ağır yükə çevrilib. Moskva onu özü ilə hər yere daşımaq zorundadır. Lakin kreml istəsə, ondan çox asanca canını qurtarar. Bundan ötrü özünün yaratdığı Qarabağ konfliktinin ədalətli həlli önündə süni əngəlləri götürməsi kifayətdir...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Suriya labirinti: Dəməşq, Moskva və Ankara ondan çıxış axtarır

ABŞ, Rusiya və Türkiyə ölkənin şimalı ilə bağlı anlaşa biləcəkm?

Suriya ətrafında siyasi hərəkətilik yenidən artıb. Çərşənbə günü Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov bildirdi ki, tezliklə mərkəzi hökumət Suriyanın bütün ərazi vahidlərində, o cümlədən şimal-şərqi və Fərat çayının qərb sahilində məsələsi tezliklə həllini tapmalıdır.

Söhbət təbii ki, Suriya-Türkiyə sərhədində yerləşən İdlib vilayəti və şərqdə Fərat çayının qərb və şərq sahillərində, o cümlədən İraq-Suriya sərhədində hazırda "Suriya Demokratik Qüvvələri" (SDQ) adlandırılan və ABŞ-ın dəstəklədiyi qüvvələrdən gedir. Fəratın qərb sahilində isə Menbic rayonu hazırda Türkiyə və ABŞ qüvvələri arasında birgə nəzarət proqramı müzakirələrinin davam etdiyi bölgədir.

Qeyd olunan hər iki bölgədə xarici qüvvələr mövcuddur. Kürdlərin, yeni SDQ-nin nəzarət etdiyi bölgədə ABŞ və müəyyən sayda Fransa ordusu

qüvvələri yerləşir. İdlibdə və Afrin, Əziz-Cerablus xəttində isə Türkiyə ordusu qüvvələri yerləşir. Türkiyə ordusunun Suriya ərazisinə yerləşdirilməsinin səbəbi kimi PKK-PYD/YPG silahlılarının

yaratdığı təhdidlər göstərilir, ABŞ ordusu isə İŞİD-ə qarşı mübarizə məqsədilə Suriyadadır.

Doğrudur, ötən ilin dekabrında prezident Tramp 2 min nəfərlik ABŞ hərbi kontingenti-

nin yaxın aylarda Suriyanı tərk edəcəyini bildirsə də, sonradan bu açıqlamadan çəkildi. Çünki söhbət Suriyanın şimaldakı kürdlərin gələcək taleyinə cavab vermir, ona görə ki, hərbi əməliyyat fazası başa çatmadıqca siyasi keçid pro-

mundan qorumağa çalışır.

Bu arada ABŞ-ın Suriya üzrə xüsusi nümayəndəsi Ceyms Cefri Londonda nəşr olunan "Qüds əl-Ərəbi" qəzetinə bildirdi ki, ABŞ hazırda Türkiyə ilə birlikdə Suriyanın şimalında YPG-nin yer almadığı "təhlükəsizlik zonası"nın yaradılması üzərində çalışır. Cefri deyib ki, ABŞ və Türkiyə keçmişdə olduğu kimi, yenə də strateji məsələlərdə əməkdaşlıq etməkdə davam edir.

Suriya ətrafında daha bir maraqlı hərəkətilik bu həftənin əvvəlində baş verdi. İran xarici işlər naziri Cavad Zərif Dəməşqə səfər etdi. İki gün ərzində Suriya paytaxtında olan Zərif Suriya XİN rəhbəri Vəlid Muallim, eləcə də Bəşər Əsədlə görüşüb. Maraqlıdır ki, Dəməşqdən sonra Zərif birləşmə Ankaraya gəlib. Ankarada isə bildirdi ki, Əsədlə keçirdiyi uzun-uzadı görüşün nəticələri haqda hazırladığı hesabatı Türkiyə prezidentinə təqdim edəcək.

Məsələ ondadır ki, artıq yaz gəlib və havaaların isinməsi Suriyada hərbi əməliyyatların yenidən aktivləşməsinə səbəb olacaq. Digər tərəfdən, ruslar İdlib və kürd bölgəsi ilə bağlı prosesin başa çatdırılmasında ısrar edirlər. Çünki prosesin yubanması Rusiyanın maraqlarına cavab vermir, ona görə ki, hərbi əməliyyat fazası başa çatmadıqca siyasi keçid pro-

sesi yubanacaq. Bu məsələdə isə Ankara və Moskva arasında fikir ayrılığı davam edir. Ruslar İdlibdə əməliyyatların başlaması, terrorçu kimi tanınan qrupların sıradan çıxarılması və Suriya sərhədlərinin ordunun nəzarətinə verilməsi üçün çalışır. Analoji prosesi ötən il cənubda aparılıb və məhz Moskvanın səyləri nəticəsində İordaniya ilə sərhədin tamamilə Suriyanın nəzarətinə keçməsi təmin olunub.

Lakin İdlibdə hərbi əməliyyatların başlaması Ankaranın maraqlarına cavab vermir. Çünki bu vilayətdə hazırda 3 milyondan çox əhali var, onlar əməliyyat başladığı təqdirdə Türkiyəyə axın edə bilər. İkincisi, rusların İdlibdə və siyasi keçid məsələsinin müzakirəsi başlamalı idi. Ancaq proses xeyli dərəcədə ləng gedir. Ehtimal ki, Cavad Zərifin Dəməşq və Ankara səfəri bu prosesi sürətləndirmək, Dəməşq və Ankara arasında dolayısı ilə də olsa danışıqları başlatmaq məqsədi güdür. Çünki hansısa formada razılaşma olmasa, keçid mərhələsi ləngiyə, şimal sərhədlərinin taleyi isə qeyri-müəyyən olaraq qala bilər. İndi kürd bölgəsi və İdlibin, əslində həm də Suriyanın taleyi böyük ölçüdə Ankara və Dəməşqin, eləcə də Moskvanın uzlaşa bilməsindən asılıdır.

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU, "Yeni Müsavat"

Elmar Vəliyevdən sonrakı Gəncə

Şəhərin bütün yolları asfaltlanır, su-kanalizasiya sistemi yenilənir, yeni təyin olunmuş icra başçısı əhalinin dərd-sərinə həll edir; sui-qəsdə məruz qalan sabiq başçının bazarında isə alver "ölüb", hotelinin tikintisi də yarımçıq qalıb...

...Gəncənin əsas girişindəki yollar bağlandı. Səbəb sabiq icra başçısı Elmar Vəliyevdən qalan mərkəzi küçələrin bərdad yolları yenidən salınması, su-kanalizasiya sistemi təzədən qurulması, küçələrin başdan-başa asfaltlanmasıdır. Bu, ölkənin ikinci paytaxtı sayılan Gəncəyə girişimizdə ilk təəssürat və müşahidələrimizdir.

Şəhərin mərkəzinə doğru irəlilədikcə tıxacların, qarmaqarışlıqların, nəqliyyatın dərəcəli məhəllələrdən alternativ yol kimi istifadə etməsinin şahidi oluruq. Ancaq gəncəlilər nəqliyyatda yaşanan bu xaosu vəziyyətdən o qədər də narazı deyillər. Bilirlər ki, tezliklə yollar asfaltlanıb təhvil verəcək.

2011-ci ildən bəri Gəncənin mərkəzi küçələri çala-çuxur, asfaltı dağılmış vəziyyətdə idi. Sakinlərin sözlərinə görə, yolların düzəldilməsi ilə bərabər kanalizasiya sistemi yenilənir. Ümumiyyətlə, Gəncə böyük bir tikinti meydançasını xatırladır.

Hazırda mərkəzi Təbriz, Xoyski, Ü.Hacıbəyov küçələri və Xətai prospekti asfaltlanıb. Bağbanlar küçəsi, Nizami prospekti də yeni təmir edilir. Yeni salınmış qəsəbələrdə yollar çox bərbaddır. Bildirilir ki, kanalizasiya sistemi çəkiləcək deyə, hələ yolları düzəltməyə tələsmirlər.

Sakinlər deyirlər ki, Eminbəyli küçəsi 10 ildir bərdad vəziyyətdəydi. Artıq bu küçəyə də yeni asfalt salınır.

Paralel olaraq isə 148 binanın dam örtüyü dəyişib, hazırda daha 50 binanın dam örtüyü yenilənir, daha 200 bina da bu işlər həyata keçiriləcək. Bina sakinlərinin problemlərindən biri də liftlərlə bağlıdır. Əksər binalarda liftlərin istismar müddəti başa çatıb. Amma onlara bildirilib ki, prezident sərəncamı ilə vəsait ayrılıb, tenderlə 75 yeni lift alınacaq və quraşdırılacaq.

Onu da öyrənirik ki, nəhayət, camaatın içməli su problemi həllini tapır. Bundan əvvəlki səfərimizdə şəhərin tən ortasında tez-tez üzərlərində "Ağ su" sözləri yazılan su maşınlarını gördük. Bu sözlərin maşınların üzərinə yazılması səbəbsiz deyildi. Küçələrin genişlənməsi adı ilə aparılan xaosu söküntü işləri zamanı so-

vetdənqalma su xətləri sıradan çıxmış, yeni borular çəkilmiş, yeni borular çəkilmiş yollar asfaltlanmışdı. Nəticədə, Gəncənin böyük bir hissəsi susuz qalmış, elə həmin günlərdən də ölkənin ikinci böyük paytaxtında "ağ su" satan maşınlar peyda olmuşdu.

Son 2018-ci ilə qədər vəziyyət dəyişməz qalmış, "ağ su" satanların biznesi genişlənməmişdi. Onlar ev-ev içməli su satırdılar ki, E.Vəliyev bu problemi zamanında qulaqardı edərək yoluna qoymurdu və defələrlə reportajlarımızda bu barədə yazmışdıq.

Əhali suyun vedrəsini 20 qəpikdən almağa məhkum olmuşdu. İndi problem tədricən həllini tapmaqdadır. Gəncə küçələrində dolaşdığımız saatlar ərzində "ağ su" satan maşınlarla rast gəlmədik.

Bunda başqa, məşhur Xan bağının yuxarı tərəfi bərdad gündəydi, oranı abadlaşdırıb bağa birləşən park salınıb, yerdə şahmat düzəldilib, idman qurğuları qoyulub. Həmin idman qurğularının, yaşıllığın salınması məhəllələrin içində də nəzərdə tutulub.

Gəncənin şəhər təsərrüfatında insan əməyini yüngülləşdirmək üçün küçə süpürən yeni texnikalar, təzə zibil maşınları gətirilməsi, yeni konteynerlər qoyulması gözlənilir. İctimai nəqliyyat da təzələnir, belə ki, Belarusdan yeni elektrobuslar gətiriləcək.

Gəncənin təhsil, mədəniyyət və idman həyatında da dəyişikliklər nəzərə çarpır. Belə ki, Dövlət Aqrar Universitetinin yeni tədris korpusu tikilir, Gəncə Dram Teatrının yeni, müasir binası inşa olunur, olimpiya kompleksinin bünövrəsi qoyulur.

Hazırkı şəhər rəhbərliyinin vətəndaşlarla işləmək strategiyası isə ondan ibarətdir ki, köhnədən yığılıb qalaqlanan şikayətlər, tikinti və s. sosial

məsələlər, özbaşınalılar, haqsızlıqla üzleşən sakinlərin problemləri araşdırılır. Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti səlahiyyəti və imkanları daxilində keçmişdən qalan problemləri yoluna qoymağa çalışır. Sakinlər bildirirlər ki, yeni icra başçısı Niyazi Bayramov təyin olunduqdan sonra müraciətlər araşdırılır, qəbula gədən şikayətlər dinlənir. Halbuki əvvəllər belə olmayıb. Dərd-sərləri olanları qapıdan qovub, təhqir belə etmək kimi idarəçilik naqislikləri bu gün də qorxulu yuxu kimi söhbətlərdə qırmızı xətlə keçir.

Köhnə dönmədən qalaqlanan qanunsuzluqların aradan qaldırılması üçün tədbirlər görülür, həlli mümkün olmayanlar isə məhkəmə müstəvisində çözülmək üçün yönəldirilir. Xüsusən də sahibkarların vaxtilə üzleşdiyi qanun pozuntuları indi ən ağırlı problem kimi qalmaqdadır. Kimisinin obyektinə başına uçurulub, kimisinin tikintisi yarımçıq saxlanılıb...

Şəhəri gəzdikcə "post Vəliyev" dövrünü xatırladan mənzərələrə rast gəlirik. "Gəncə 2016 - Avropa gənclər paytaxtı" lövhəsi qarşımıza çıxır. Vaxtilə E.Vəliyev bu məqsədlə şəhərdə genişmiqyaslı söküntü-tikinti işləri aparmışdı. Niyət gözəl olsa da, abadlıq işləri gəncəlilərin böyük narazılığına səbəb olmuşdu.

Adamları, sadəcə, dinləyən, istəklərini eşitmək istəyən olmamışdı. Gəncə avropalaşmaq yolunda addımladıqca, sırayı sakinlər həmin

addımların altında "tapdalanmış", "əzilmişdilər".

Gəncə bulvarı proyektində o vaxtdan yarımçıq qalıb. Məhz bu projekt Gəncənin ümumi görünüşünü dəyişməli idi. Lakin yenə də narazılıq yaranmışdı. Sadəcə adamların evlərini söküb bulvar salınmağa başlanmışdı.

Sakinlər isə kompensasiya əvəzinə, şəhərdən kənarda 3-5 sot torpaq sahəsi təklif olunub, götürməyənlərə isə "gədin, kimə istəyirsiz şikayət edin" şəklində münasibət sərgilənmişdi. Əlləri hər yerdən üzülən sakinlər məcbur olub şəhərdən kənara köç etməli olmuşdular.

Bəs bu hay-küyün sonunda nə oldu? Heç nə... Sakinlər deyirlər ki, bulvarın əsaslı tikintisinə ehtiyac var. E.Vəliyevdən yarımçıq qalan bu cür nəhəng layihələrdən biri isə "Qafqaz Grand" ticarət mərkəzidir.

Yerli sakinlər deyirlər ki, bazar sabiq icra başçısına məxsusdur. Bu gün də fəaliyyətini davam etdirir. Öyrənirik ki, ticarətçilərdən aylıq yer pu-

lunu da sabiq başçının adamları yığırlar. Əslində Gəncənin əsas üç bazarı var: "Sərçə bazarı", (kiçik olduğu üçün belə adlanır), Mahrasa bağındakı bazar və kolxoz bazarı...

Sabiq başçının dövründə kolxoz bazarı sökülüb. Oradakı ticarətçilər isə "Qafqaz Grand"ə yönləndiriləblər. Digər iki bazarda işləyənlər də məcburi şəkildə ora köçürüldülər, yer pulu da köhnə bazarlardan qat-qat artıb.

Ticarətçilər vəziyyətdən narazı olsalar da, əllərindən heç nə gəlməyib, məcbur həmin bazarda işləyib sahiblərinin aylarla, illərlə sərvətlərini üzünə sərvət gətirəblər.

Hətta Gəncədəki avtobusların hərəkət trayektoriyasını dəyişdirərək "Qafqaz Grand" ticarət mərkəzinin qarşısından salıblar. Di gəl, üç bazarı "udan" "Qafqaz Grand"ın ömrü 2018-ci ilin məlum qanlı olaylarına qədər sürüb...

Elə ki, icra başçısı vəzifəsindən azad olunub, ticarətçilərin əsas hissəsi köhnə bazarlara qaçıdıblar, yerlə bir edilən kolxoz bazasının köhnə

ticarətçiləri isə bu gün də "Qafqaz Grand"dadırlar. Maraqlısı budur ki, hazırda ən pis günlərini yaşayan bazarda ən ucuz qiymətə təklif olunan yerlərə müştəri tapılıb.

Adda-budda obyektlər, göy-göyörtü bazarı işləyir, əksər dükənlər isə bağlıdır, qarşısında icarəyə verilməsi barədə elanlar vurulub.

Əslində ticarət mərkəzinin ərazisi Bakıdakı "8-ci kilometr bazarı" ilə bəhsə girəcək qədər böyükdür. Gəl ki, burada işləmək istəyənlər o qədər çox deyil.

Amma Vəliyevdən qalan miras tək bu bazar deyil. Sabiq başçının Gəncənin Cavad xan küçəsində də tikintisi yarımçıq qalmış hoteli var.

Obyektin içərisindəki işlər tamamlanmayıb. Eyni zamanda "Ramada" hotelinin də onun nəzarətində olduğu söylenir. Sakinlər isə deyirlər ki, E.Vəliyev özü burada yaşamır, evinin qapısı qfıllıdır. Ondan qalan mal-mülk, bir də acı xatirələrdir...

□ "Yeni Müsavat"ın Reportyor Qrupu

Aprelin 17-də İstanbul bələdiyyə sədri seçkiləri rəsmən başa çatdı. İstanbul Seçki Qurumu AKP-dən olan rəqibi Binəli Yıldırım 13 min səsle geridə qoyan CHP namizədi Əkrəm İmamoğlunun sədr seçilməsini təsdiqlədi. Elə həmin gün də bələdiyyə sədri vəsiqəsi İmamoğluna verildi və o, axşam saatlarında vəzi-fəsini təhvil aldı.

mə hüququ olmayan şəxslərin qanunsuz olaraq seçkiyə buraxılması ilə bağlıdır. Türkiyə qanunlarına görə, həbsxanalarda, eləcə də sərhəddə, cəbhə xəttində xidmət edən hərbiçilər və nəhayət, əngəlli şəxslər səs verə bilməz.

Hazırda AKP-nin müraciəti YSK-da araşdırılır və Türkiyə Seçki Qanununun 130-cu maddəsinə əsasən, etiraz mü-

ayn oluna bilər.

Qeyd edək ki, qəyyum Türkiyədə çox populyar olan bir termindir, xüsusən də son illərdə PKK əleyhinə əməliyyatlar zamanı bir sıra kürd vilayətlərində HDP-nin seçildiyi bələdiyyələrin sədrləri vəzifədən azad edilib, onların yerinə isə qəyyum təyin olunub. Ərəbcə söz olan qəyyum hüquqi termin olaraq "Müəyyən

lən iqtidara gəlir".

H.Oktay deyir ki, Əkrəm İmamoğlunun seçkilərdə qalib gəlməsindən sonra hökumətin seçkiləri ləğv etməsi və ya bələdiyyəyə qəyyum təyin etməsi demokratik bir addım olmamaqla yanaşı, çox rast gəlinməyən bir haldır. Ancaq ekspert hökumətin bu addım gedəcəyinə ümid etmir: "Lakin əgər bunu edərlərsə,

Ağıllı görünmək istəyən cahilin tək yolu - susmaq

Samir SARI

Məşhur bir karikatürə var, internet resurslarında vaxtaşırı yayılır. Karikatürdə bir konfrans zalı təsvir olunub. Moderator iştirakçılara sual verir: "Dünyanın yerdə qalan hissəsində qida çatışmazlığına dair fikriniz nədir?"

Bu suala cavab olaraq arıq afrikalı deyir: "Qida nədir?" Şişman avropalı: "Çatışmazlıq nədir?"; Uzundraz amerikalı: "Dünyanın yerdə qalanı nədir?"; Baş çalmalı ərəb: "Fikir nədir?"...

Göründüyü kimi, karikatürə böyük ölçüdə müasir dünyanın gerçəkliklərini əks etdirir. Karikatürdə təsvir olunanların hamısı cahildir, onların dünyaya baxışları dair çərçivədənədir, hər birinin yalnız özünə aid bilgi dairəsi var.

Məncə, burada ən maraqlı cavab amerikalıya məxsusdur. Məhz o deyir ki, "dünyanın yerdə qalanı nə deməkdir".

Gerçəkdən də Amerikada 10 gün olmuş, ən azı iki şəhərdə onlarla amerikalıyla söhbət etmiş biri kimi əminliklə deyə bilərəm ki, amerikalıların əksəriyyəti doğrudan da belədir. Onlardan yalnız diplomatlar, siyasətçilər və jurnalistlər, bir də səyahət həvəskarları bilirlər ki, dünyada Amerikadan başqa da yerlər var. Çoxu bu xüsusda bilgilərdən məhrumdur. Daha pisi isə odur ki, onlar "dünyanın yerdə qalanı" ilə maraqlanmır. Öz 50 ştatlarını gəzmək, bu ştatlarda olub-bitən hadisələri bilmək amerikalılara yetir.

Cənubi Karolinanın paytaxtında bir italyan əsilli universitet professorunun evində qalırıdım. Adam hərdən gitarada melodiya çalır. Bir axşam pozuq ingiliscəmlə onunla musiqi barədə söhbətə başladım. İtalyan əsilli professor dünyaca ünlü italyan bəstəkar Ennio Morrikonini tanımadı. Məcbur qaldım, məşhur "Bir dəfə Amerikada" filmində məşhur saundtrekini mızıldandırdım, yenə tanımadı, dedi, Avropa musiqisi mənim maraq dairəmdə deyil. Morrikoni isə artıq çoxdandır təkcə Avropa və Amerikanın yox, bütün dünyanın ən böyük sənətkarlarından biridir.

İştirak etdiyimiz konfranslarda, hətta ştatın siyasətçilərinin, politoloqlarının və tanınmış jurnalistlərinin iştirakı ilə keçirdiyimiz brifinqdə ölkəmizin harada yerləşdiyini izah etməkdən yorulduq. Axırda çarəsini tapmışdıq. Biz Azərbaycanda deyəndə kal-kal baxanlara ingiliscə dörd söz deyirdik: "Bitvün Raşə ənd İrən". Belə deyəndə bilirdilər.

Bu baxımdan bizim bir toy müğənnisinin Amerika haqqında geniş bilgisinin olmaması böyük faciə deyil, amma qəbahətdir. Elə minimumlar var ki, hər bir yetkin adam onu bilməlidir. Dünyanın böyük dövlətlərinin harada yerləşməsi, paytaxtları, iqlimi, daxili vəziyyəti haqqında hər birimizin bilməyimiz lazımdır. Yoxsa pis olar. Məsələn, bu saat o müğənniyə desələr ki, gəl, sənə 100 min dollar verək, gedək, Suriyada konsert ver, xanım getməz. Çünki Suriyada müharibə getdiyini bilir. Amma desələr ki, al o qədər pulu, gedək CAR-a, Keyptauna, bəlkə də gedər. Çünki yəqin ki, müğənni xanım o şəhərin nə qədər kriminal yer olduğundan xəbərsizdir.

Əslində bəzi dövlətlər də düz eləmir, öz məşhur şəhərləri qalır qıraqda, kiçik şəhəri özlərinə paytaxt edirlər, camaatı çaşdırırlar. Məsələn, Braziliyanın ən məşhur şəhəri Rio de-Janeyrodur, amma paytaxtı Braziliyadır, Avstraliyanın ən məşhur şəhərləri Melbrun və Sidneydir, amma paytaxtı Kanberradır. Türkiyənin ən məşhur şəhəri İstanbuldur, paytaxtı Ankaradır. Qazaxıstan, İsveçrə, Kanada və başqaları da onlar kimi...

Ömründə qəzet-kitab oxumayan, Google-də axtarış və rib müvafiq bilgilər toplamayan adam nə bilsin, hara haradır. Onların işi içində "gözlərinə vurulmuşam, ay gülüm", "Darıxmışam, qayıt gəl", "atdın, getdin, vəfasız", "sənsiz yaşaya bilmirəm" kimi sözlər keçən yüzlərlə mahnıdan birini oxumaqdır, bahalı markadan yeni avtomobil almaq və reklam etməkdir ("bunu mənə naməlum pərəstişkarım bağışlayıb"), sırf piar üçün kiminləsə dalaşmaqdır ("qalmaqla yaratmaq"), öz bərasində intim şeyiylər ("onu filankəs saxlayır") yaydırıb, sonra təkzib etməkdir və sair və ilaxır.

Ona görə də biz diplomatlarımızdan ummalı olduğumuz intellekt səviyyəsini müğənnilərdən, başqa sənət adamlarından ummamalıyıq. Onlardan gözləməli olduğumuz şey o olmalıdır ki, gəlsinlər, bacardıqları işi layiqincə görsünlər və sussunlar. Onlar 150 kilo ağırlığı olan ştançı qaldıra biləcək atlet olmadıqları kimi, dərin mövzularda fikir yürüdəcək qədər də bilgili deyillər. Susmaq isə adamı ağıllı göstərə biləcək yeganə aktdır.

"İmamoğlu var, amma çözümlə yox". İstanbul müəmması davam edir

Politoloq Həsən Oktay: "Hökumət müxalif partiyadan olan namizədlərin İstanbul və Ankarada bələdiyyə sədri seçilməsini həzm edə bilmədi"

Ancaq hakim partiya hələ də İstanbul seçkilərinin nəticələrinin dəyişməsi ilə bağlı prosesi davam etdirir. Aprelin 17-də Yüksək Seçki Qurumu (YSK) müraciət edən hakim AKP 3 məqamı əsas götürərək seçkilərin bütünlüklə nəticələrinin ləğv olunması və yeni seçki keçirilməsini tələb edib.

Qeyd olunan 3 detaldan birincisi, ilk dəfə Böyük Çekməce rayonunda gündəmə gətirilən qanunsuz seçici qeydiyyatı iddiasıdır. İddia olunur ki, bələdiyyə işçisi 8 min nəfərin adını qanunsuz olaraq seçici kimi qeydiyyatı alıb.

İkinci iddia bir sıra məntəqə seçki komissiyasına üzvlərin qanunsuz şəkildə və mövcud qaydalara uyğun gəlməyən şəxslərin təyin olunmasıdır.

AKP-nin seçkinin nəticələrini ləğv etmək üçün əsas gətirdiyi 3-cü səbəb isə səsvər-

raciətlərinə 7 gün ərzində baxılır. Türkiyə təcrübəsində bu günə qədər YSK bir neçə bələdiyyədə seçkinin nəticəsini ləğv edib və sədr vəsiqəsini geri alıb. Eyni zamanda qarşıdakı 7 gün ərzində YSK İstanbul seçkilərinin nəticələrini ləğv edərsə, o zaman İmamoğlunun sədrliyi geri alınacaq və yeni seçki təyin olunacaq. Və yaxud da qəyyum te-

bir malın idarə olunması, ya da bəlli bir işin həyata keçirilməsi üçün təyin olunan şəxs" deməkdir. Əsasən qanunsuz fəaliyyətləri üzə çıxan və dövlətin müsadirə etdiyi şirkətlərə təyin etdiyi idarəçilərdir. Qəyyum məhkəmə tərəfindən təyin olunur və müəyyən səlahiyyətlər çərçivəsində fəaliyyət göstərir.

Eyni zamanda cinayətə yol verməkdə ittiham olunan şirkətlər, insan ticarəti, narkotik satışı, qumar və sair ağır cinayətlərdə iştirak edən şirkətlərə dövlət əl qoya və qəyyum təyin edə bilər.

Bundan başqa iflas edən şirkətlərə də qəyyum təyin oluna bilər. Bu, şirkətin əmlakının nəzarətə götürülməsi, payçıların haqlarının qorunması məqsədilə edilir. Bundan başqa, əmlakın varisi tapılmadığı təqdirdə dövlət əmlakın idarə olunması üçün qəyyum təyin edə bilər.

"Kafkassam" Strateji Araşdırmaları Mərkəzinin sədri, politoloq Həsən Oktay deyir ki, İstanbul bələdiyyə seçkiləri rəsmən başa çatırsa da, həm iqtidar, həm də müxalifət bu prosesə həddən artıq diqqət göstərdi və üzərinə mənə yüklədi: "Halbuki bu, sıradan bir bələdiyyə sədri seçkisi idi. Hökumət müxalif partiyadan olan namizədlərin İstanbul və Ankarada bələdiyyə sədri seçilməsini həzm edə bilmədi. Ancaq bu bir demokratiya qaydasıdır. Demokratik seçki sistemlərinin olduğu ölkələrdə xalqa daha çox xitab edən, xalq dəstəyini alan seçi-

çox fərqli nəticələr ortaya çıxa bilər. Bunlardan biri Türkiyənin antidemokratik ölkə olduğu, diktatura tərəfindən idarə olunmağa yönəldiyi qənaəti doğura bilər. Bu isə Türkiyənin maraqları baxımından çox sıxıntılı bir vəziyyət olar. Demokratik sistemlərdə vəzifəyə seçki ilə gəlib, seçki ilə gedirlər".

"Kafkassam" sədri hesab edir ki, İstanbulun yeni meri hökumətin də təzyiqlərini nəzərə alaraq daha demokratik və şəffaf bir idarəçilik həyata keçirməyə məcbur olacaq. Çünki indi əsas məsələ qarşıdakı 4-5 il ərzində şəffaf şəkildə çalışıb xalqın pullarını israf etmədən xidmət etməkdir.

Xatırladaq ki, Türkiyədə xüsusən də 15 iyul 2016-cı il hərbi qiyam cəhdindən sonra bir çox bələdiyyələrə Fövqəladə Vəziyyət rejimində hökumət tərəfindən qəyyum təyin olunub. 2016-cı il sentyabrın 1-də verilmiş "Qanun Hökmündə Qərarname" (KHK) ilə 4 AKP, 1 MHP və 94- HDP-dən olan bələdiyyə sədri postuna qəyyum təyin olunub. Daha sonra bu icraat qanuna daxil edilib və hökumət bir sıra bələdiyyələri, xüsusən də sədrləri PKK-ya yaxın olan HDP-dən olan bələdiyyələrə qəyyum təyin edib. Türkiyədə Fövqəladə Vəziyyət rejimi 2018-ci il 18 iyulda başa çatırsa da, Diyarbəkər bələdiyyəsi də daxil olmaqla, qeyd olunan bələdiyyələrdə qəyyum idarəçiliyi davam edir.

Qeyd edək ki, qanuna əsasən 7 gün ərzində (xüsusi vəziyyətlərdə daha gec də ola bilər - K.R.) YSK İstanbul seçkiləri ilə bağlı etirazları araşdırıb yekun qərarını elan edəcək. Əgər nəticələr ləğv edilərsə, İmamoğlunun sənədi alınacaq və iyunun 2-də yeni seçkilər təyin olunacaq. Beləliklə, CHP-nin "İmamoğlu varsa, çözümlə yox" şüarına "İstanbulda İmamoğlu var, amma hələ də çözümlə yox" da demək mümkündür.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

"Forbes" in zənginlər siyahısı: Vahid Ələkbərov üçlükdə

"Forbes" jurnalı Rusiyanın ən zəngin iş adamlarının illik reytingini tərtib edib.

Nəşrin məlumatına görə, bu il ən zəngin rusiyalı biznesmenlərin siyahısına "Sibura" və "Novateka" şirkətlərinə sahib olan Leonid Mixelson başçılıq edir. Onun varidatı 24 milyard dollara yaxındır.

İkinci yerdə 21,3 milyard dollar sərvətlə "NLMK" Şirkətlər Qrupu Direktorlar Şurasının sədri Vladimir Lisin göstərilir.

İlk üçlüyü "LUKOyl" şirkətinin əslən azərbaycanlı sahibi Vahid Ələkbərov tamamlayır. Onun sərvəti 20.7 milyard dollar civarında qiymətləndirilir.

Ümumilikdə jurnalın reytinginə 100 dollar milyarderi və 100 multimilyonçu daxil edilib. Onların ümumi sərvəti 496 milyard dollar təşkil edir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Rusiya paytaxtında Azərbaycan və Ermənistan XİN rəhbərləri arasında aprelin 15-də baş tutan görüşdə humanitar xarakterli bəzi pozitiv məqamlar qeydə alınsa da, görüş bütövlükdə sülh prosesinə mühüm dinamika gətirmədi. Siyasi təhlilçilərin əksəriyyəti bu qənaətdədir. Əslində belə bir dinamika gözlənilməzdi. Əsas da iki səbəbdən.

Əvvəla, işğalçı ölkənin yeni rəhbərliyinin, konkret olaraq, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın daxili siyasi səbəblərdən Dağlıq Qarabağ məsələsində hansısa ciddi dönüşə nail olmaq istəyi sezilmir. Müşahidə edilən budur ki, Paşinyan vaxt udmağa çalışır ki, öz hakimiyyətinin dayaqlarını möhkəmlətsin, təhlükəli rəqiblərini daha zəif duruma gətirsin. İkincisi isə Moskva-İrəvan münasibətləri nə qədər sərin olsa da, hələ ki Qarabağ məsələsində Rusiyanın işğalçı tərəfə Azərbaycanın xeyrinə hansısa təzyiq göstərmək mə-

ramı duyulmur. XİN rəhbərlərinin Moskva görüşü də daha çox Kremlin konfliktin həllində əsas söz sahibliyini saxladığını həm münaqişə tərəflərinə, həm də digər həmsədr dövlətlərə nümayiş etdirmək üçün ona lazım idi.

Bu arada məlumat yayılıb ki, Azərbaycan və Ermənistan XİN başçılarından növbəti görüşü ABŞ-da keçirilə bilər. Bunu Polşaya səfəri zamanı Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov deyib. Onun sözlərinə görə, bu barədə ABŞ dövlət katibi Maykal Pompeodan dəvət alıb.

İranda Ermənistan bayrağını yandıran azərbaycanlı fəala inanılmaz cəza

Iranda rejimin əsas işçiləri Ermənistan bayrağını yandırdığı üçün azərbaycanlı gənci küçənin ortasında şallaqlayıblar (Virtualaz.org). Bu barədə foto sosial şəbəkələrdə yayılıb.

Belə ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın bu ilin fevral ayında Tehrana səfəri zamanı yerli erməni icması ilə görüşüb. Orada "Artsax"-Ermənistan, vəssalam" sözləri yazılmış plakatın önündə şelfi çəkib. Buna cavab olaraq Təbrizin "Traxtur" futbol komandasının oyunu zamanı on minlərlə azərbaycanlı stadionu yığışib, "Qarabağ bizimdir, bizim olacaq!" şüarları səsləndirib. Habelə Azərbaycan bayrağı qaldırıldı və Ermənistan bayrağını yandırdılar.

İran polisi azərbaycanlı gənclərə müdaxilə edib, onlardan 30-a yaxını saxlanılıb. Saxlanılanlar arasında erməni bayrağını yandıran Eshan adlı gənc də olub. Onu şallaqlama cəzasına məhkum ediblər. Bu günlərdə cəza icra edilib. Və Ermənistan mətbuatı bu haqda yazıb. Sosial şəbəkələrdə yayılan fotoya əsasən cəlladlar kütlənin gözü qarşısında gənci xüsusi dəzgaha uzadıb şallaqla döyürlər, zərbələrdən onun küreyi bütövlükdən qançır olub...

Qarabağ məsələsində

moderatorluq ABŞ-a keçsə...

Azərbaycan və Ermənistan XİN başçılarından Vaşinqton görüşünün anonsu verildi; Amerikada Moskvadakı danışıqlardan daha pozitiv nəticə mümkünmü? - gözlənti

E.Məmmədov xatırladı ki, xarici işlər nazirlərinin sonuncu görüşü Moskvada baş tutub və Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrov öz təşəbbüsünü ortaya qoyub. "Bu görüşlə bağlı çox da pozitiv deyiləm, amma hesab edirəm ki, Rusiya ilə birgə səylərimizi ikiqat artırmaqla konfliktin həllində irəliləyişə nail ola bilərik", - deyir o qeyd edib.

Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi isə Qarabağa dair nazirlər səviyyəsində növbəti görüşün Vaşinqtonda keçirilməsi təklifini şərh etməyib. Nazirliyin mətbuat xidmətindən bildirdikləri ki, növbəti görüşün yeri və vaxtı rəsmən məlum olan kimi ictimaiyyətə bu haqda məlumat verilməyəcək.

Moskva görüşünün ardınca XİN başçılarından Vaşinqton təmasının reallaşması, əlbəttə ki, pozitiv gelişmə olardı. Birinci ona görə ki, nizamlaşma prosesində permanentlik saxlanılırdı. Başqa yandan, hər necə olmasa, digər mühüm vasitəçi dövlət kimi ABŞ Qarabağ ixtilafının həllində Rusiya ilə müqayisədə daha maraqlı görünür. Ona görə ki, on illərdir sürən konfliktin nizamlanması regiona Rusiyanın destruktiv təsirinə son qoya, eyni zamanda bölgənin iqtisadi inkişafını və Qərbe inteqrasiyasını sürətləndirirdi.

Sözsüz ki, bunu Moskvada yaxşı bilirlər. Odur ki, Kreml

rəsmiləri problemin həllində hər hansı müsbət dönüşdə maraqlıdırlarsa belə, bu dönüşü sifir Rusiyanın mənafeyi çərçivəsində, yəni şimal qonşumuzun bölgədə hərbi-siyasi mövcudluğunun saxlanması təqdirdə mümkün hesab edirlər. Başqa sözlə, ilk baxışda Rusiya və ABŞ Dağlıq Qarabağ məsələsinin həllinin vacibliyini bəyan eləsələr də, əslində onlar mümkün həll variantını fərqli təsəvvür edirlər - hərçənd hər iki fəvqəldövlət yeni Qarabağ savaşının alovlanmasını istəmir.

Bu xüsusda Azərbaycan və Ermənistanın baş diplomatlarının Vaşinqton görüşü kifayət qədər fərqli gedişat və nəticə ilə yadda qala, hətta davamında iki ölkə rəhbərlərinin Amerika görüşü üçün vəsile ola bilər. Bunu da yaddan çıxarmaq lazım deyil ki, Ağ Ev Ermənistanda hakimiyyət dəyişikliyinə sonrakı rəsmi İrəvana Dağlıq Qarabağla bağlı iki dəfə mühüm mesaj verib.

Onlardan birini ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə köməkçisi Con Bolton ötən ilin oktyabrında bölgə səfəri çərçivəsində İrəvanda olarkən çatdırmışdı. Bolton Paşinyana xitabən demişdi ki, Ermənistan öz əsas qonşuları Türkiyə və Azərbaycanla anlaşmaq və Rusiya təsirindən uzaqlaşmaq üçün Qarabağ məsələsinin həllində ciddi addımlar atmalıdır. Az

sonra eyni mesaj prezident Donald Trampın Nikol Paşinyana təbrik məktubunda ifadə olundu.

Özünü qərbyönlü sayan Nikol Paşinyan əfsus ki, bu mesajları ciddiye almadı. Şübhə yox ki, bunda Rusiya amili də rol oynayır. Elə məsələ də Vaşinqtonun Qarabağ təşəbbüsünü öz əlinə almaq istəməsinə Ermənistan iqtidarının hansı münasibət göstərəcəyi ilə bağlıdır. Buradaca əlavə edək ki, Rusiyadan və onun vasitəçi diplomatlarından fərqli olaraq, ABŞ diplomatları, o sırada amerikalı həmsədrilər zaman-zaman Dağlıq Qarabağ ərafındakı 7 rayonun boşaldılması vacibliyini dile gətirib, bunu münaqişənin nizamlanması üçün əsas element olduğuna diqqət yönəldiblər - hansı ki, işğalçı ölkədə sətir reaksiya, aqressiya doğurub.

"Moskvada əldə edilən razılaşma isə o qədər də böyük ümidlər oyadan razılaşmalar deyil və bunu hələlik sülhyaratma prosesinin elementi hesab etmək olmaz". **Politoloq Qabil Hüseynli** belə hesab edir. Onun fikrincə, Moskvada sadəcə, bir sıra texniki məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb. Bura əsir və girov yaxınlarının bir-birilə görüşlərinin, jurnalist nümayəndə heyətlərinin qarşılıqlı səfərlərinin təşkili, kənd təsərrüfatı işləri

zamanı əhaliyə zərər verə biləcək hərəkətlərə yol verilməməsi, eləcə də atəşkəs rejiminin daha yaxşı və dəqiq monitorinqinin aparılması haqqında razılaşmad daxildir.

Politoloqun fikrincə, danışıqlar prosesinə start verilsə də, sülhyaratma prosesində mühüm irəliləyiş haqda danışmaq mümkün deyil. "Bu da Ermənistan tərəfinin özünü çox tələbbürlü aparmasından və açıq demək lazımdır ki, Rusiya tərəfinin də o qədər də ürəkəçan moderatorluq qabiliyyətinin olmamasından irəli gəlir. Zənnimcə, Rusiyanın bundan əvvəlki moderatorluğu ilə keçirilən görüşlərdə daha mühüm və əhəmiyyətli məsələlər müzakirə olunurdu. Ümid edək ki, gələcəkdə bu cür görüşlərdə tədricən həm müzakirə edilən məsələlərin səviyyəsi, həm də ümumi sülhyaratma prosesinə töhfəsi daha yüksək olacaq", - deyir o əlavə edib.

Bundan ötrü ilk növbədə Rusiya Dağlıq Qarabağ konfliktinin həllində səmimi şəkildə maraqlı olduğunu sübut etməlidir. Ümid etmək qalır ki, baş tutacaq Vaşinqton təması bu xüsusda daha pozitiv və ümidverici nəticə ilə yekunlaşacaq - təbii ki, Moskvada prosesə İrəvanın əli ilə növbəti dəfə pəl vurmasa. Yaddan çıxarmaq olmaz ki, Ermənistanda hakimiyyət dəyişsə də, onun Rusiyadan vassal asılılığı dəyişməyib...

Deputat Fazil Mustafa daha bir maraqlı ideya ilə çağırış edib. Belə ki, deputat Üzeyir Hacıbəylinin, xan qızı Xurşudbanu Natəvanın, Bülbülün güllələnmiş büstlərinin hazırda Azərbaycan İncəsənət Muzeyinin həyətinin arxasında, gözdən iraq yerdə saxlanılmasına etiraz edib. Deputat həmin büstlər üçün Bakı Bulvarında yer ayrılmasını təklif edib:

"Bu büstlər 25 ildən çoxdur burada gizlədir və nə baş çəkən, nə də xatırlayan var. Hansı ki, həmin büstlər Şuşanın işğalından öncə Bakıya gətirilib. Guya vəzifəli şəxslərdən kiməsə deyib ki, Şuşa işğaldan azad olandan sonra bu büstləri təkrar doğma məkana qaytaracaqlar. Odur - budur, tarixi şəxsiyyətlərimizin büstlərini muzeyin həyətinin arxasındakı dar bir köşədə yerləşdiriblər və deyəsən, unudublar ki, burada bu sənət əsərlərinə yolun üstündəki səkidən boylanaraq ancaq baş tərəflərindən baxmaq mümkündür. İdeya olaraq doğrudur, Şuşamız işğaldan azad olunsun, onları da geriyyə - öz yerlərinə qaytarmaq vacibdir. Lakin təbliğat üçün qəfəmizi işlədə bilmədiyimizdən, bu cür abidələrdən də indi necə faydalanacağımızı hələ də müəyyənləşdirə bilməmişik. Düşünürəm ki, Bakı Bulvarına çox sayda insanın, o cümlədən xarici turistlərin baş çəkdiyini nəzərə alaraq orada "Sürgün olunmuş abidələr" adlı bir memorial kompleks yaratmaq olar. Bu üç abidəni də orada yerləşdirərək, üzərində xarici dillərdə tanıtım məntələri yazaraq, Azərbaycan torpaqlarının işğal faktına əyani diqqət yönəltmək olar. Yeni erməni barbarları yalnız insanları deyil, abidələri də öz məkanlarından sürgün ediblər, onlara da atəş açıblar. Bu üç sənət əsəri muzeyin arxasında gizlədilməkdənsə, təbliğat vasitəsi kimi isti-

Şuşada güllələnən büstlərin Milli Parkda yerləşdirilməsi təklifi - reaksiyalar

Akif Nağı: "Büstlərin bulvar ərazisində yerləşdirilməsi uyğunsuz olardı"
Bəxtiyar Sadiqov: "Turistlər Bakıya gəlib həm bu büstləri, həm də erməni xislətini bir daha görsünlər"

fadə olunarsa yaxşı olmazmı? Üzeyir bəylə, Xurşudbanu Natəvanın kimsəsi qalmayıb, Bülbülün ki, oğlu hörmətli Polad müəllim o boyda Rusiyadakı səfirimizdir, özü də bu abidələr gətirilən vaxtlar mədəniyyət naziri olub, indiki mədəniyyət nazirinə bu barədə pıçıldaya da bilmir? Bu abidələr muzeyin arxasında həbsxanada qalmaqdan, bulvara sürgünə göndərilməsi ağıllı variant olmazdı?

Xatırladaq ki, 1992-ci ilin mayında ermənilər Şuşanı işğal edərkən hər üç büst güllələnib, daha sonra Gürcüstana adı metal kimi satılıb. Sonradan Azərbaycan hökuməti həmin büstləri geri alaraq Bakıya gətirib, İncəsənət Muzeyinin həyətinə yerləşdirilib. Bəs güllələnən büstlərin nümayişi üçün Bakı Bulvarında məkan ayrılmasını?

QAT sədri Akif Nağı "Yeni Müsavat"a danışıb. Qurum sədri güllələnmiş büstlərin Bakı Bulvarı ərazisində yerləşdirilməsini uyğunsuz hesab etdiyini bildirdi:

"Həmin büstlərin güllələnməsi bir daha erməni vəhşiliyini sübut edən faktlardan biridir. Hesab edirəm ki, bu məsələ hansısa formada nümayiş etdirilməli, çətinləşdirilməlidir. Amma

büstlərin harada nümayiş etdirilməsi məsələsinə gəldikdə, düşünürəm ki, Dənizkənarı Bulvarının üçün o qədər də uğurlu seçim deyil. Çünki bulvar əyləncə yeridir, orada tez-tez şənliklər, konsertlər keçirilir ki, bu da uyğunsuzluq yaradır. Belə olduğu təqdirdə büstlərə hörmət kimi qəbul oluna bilər. Təsvür edin, bir tərəfdə güllələnmiş heykəllər var, digər tərəfdə konsert keçirilir. Düşünürəm ki, uyğunsuzluq olardı.

Qurumumuz tərəfindən dəfələrlə bildirilib ki, Şəhidlər Xiyabanında həm Xocalı abidəsi ucaldılmalı, həm də soyqırımla bağlı muzey yaradılmalıdır. Büstlər gözdən iraq yerdə saxlanılmaqdan, həmin yaradılacaq soyqırım muzeyinin qarşısına, ya da açıq havada hansısa eksponatlar şəklində qoyulsa daha yaxşı olar".

Deputat Bəxtiyar Sadiqov isə həmkarı Fazil Mustafanın çağırışını dəstəklədiyini bildirdi: "Əvvəla, qeyd edirəm ki, həmin büstlər sonradan Bakıya gətirilib. Həmin zaman büstlərin harada yerləşdirilməsi ilə bağlı müxtəlif fikirlər səslənirdi. Daha sonra Əzizbəyovun və digərlərinin heykəlləri götürüldü. Mətbuatda fikirlər səsləndir ki, bu

heykəllər əqidə baxımdan artıq insanlar tərəfindən qəbul edilməyə də sənət əsəri kimi onlar mövcuddur və onlar üçün xüsusi yer düzəldilsin. Bu layihənin son nəticəsi haqda məlumatlıyıq yoxdur. Lakin Bakı Bulvarı cənab prezidentin ən möhtəşəm abidələrindən biridir. Çünki Bakı Bulvarı çox unikal, gözəl məkandır. Nəzərə alsaq ki, Azərbaycana gələn turistlərin əksəriyyəti bulvarın ətrafındakı hotelələrdə yerləşir, gəzir, istirahət edirlər, biz erməni vandalizmini onlara göstərə bilərik. Bizim bütün tarixi abidələrimiz, Ağdam məscidi və digər abidələrimiz dağıdılıb. Biz onların heç birini gətirib nümayiş etdirə bilmirik. Amma əlimizdə əgər bu cür büstlər varsa və onların üzərində açıq-aşkar güllə izləri görünürsə, bu sübut edir ki, ermənilər tək Xocalıda qadınlara, uşaqlara güllə atmayıb, həmçinin cansız heykəllərə də güllə atıblar, çünki o büstlər azərbaycanlılara aiddir. Beləliklə, bizim memarlarımız dənizkənarı bulvarda müəyyən məkanda, hansı ki, insanların gur yerləşdiyi ərazidə bir guşə yaradıb, büstləri nümayiş etdirənlər, bu həm ticarət, həm də ziyarət olur. Turistlər gəlib Bakıda həm bu büstləri, həm də erməni xislətini bir daha Bakıda görsünlər. Bu mənə-

da Fazil Mustafanın çağırışını çox gerekli hesab edirəm və düşünürəm ki, cənab prezidentin bir sıra mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə görüşündən sonra müəyyən

Xalidə GƏRAY,
"Yeni Müsavat"

Çin investisiyalarının Azərbaycanda payı artır

Ekspert: "Çindən məhsulla yanaşı, investisiya idxalını da artırmalıyıq"

Prezidenti İlham Əliyev Çinin Sinxua agentliyinə müsahibəsində dünyanın ikinci ən böyük iqtisadiyyatı ilə Azərbaycan arasındakı əlaqələrdən bəhs edib. Bildirib ki, Azərbaycan Çinin təşəbbüsünə qoşularaq, Asiya İnfrastruktur İnvestisiya Bankının həmtəsisçisi olub: "Bir sıra Çin şirkətləri Azərbaycanda uğurlu fəaliyyət göstərir və biz daha çox Çin şirkətlərini ölkəmizdə investor, ticarətçi və podratçı qismində görmək istəyirik. Azərbaycanda çox münbit sərmayə mühiti olduğundan biz sənaye istehsalı, informasiya texnologiyaları, kənd təsərrüfatı və bir sıra digər sahələrdə daha çox Çin şirkətlərini görməyə ümid edirik".

Qeyd edək ki, Azərbaycanla Çin arasında ticarət dövriyyəsi sürətlə artmaqdadır. Hazırda bu dövriyyənin həcmi 1,3 milyard dollar təşkil edir. Çindən Azərbaycana məhsul ixracı 40 faiz artıb. Azərbaycan hökuməti Çinə ciddi ixrac potensialı olan bazar kimi yanaşır. Xüsusilə Azərbaycanın qeyri-neft məhsullarının Çinə ixracının genişləndirilməsinə çalışılır. Bu məqsədlə Çində ticarət nümayəndəliyi, Urumçi, Luco və Şanxayda ticarət evləri açılıb. Azərbay-

can Çinin müxtəlif bölgələrinə ticarət missiyaları təşkil edir.

Bundan əlavə, Azərbaycan Çindən turist cəlbinə də diqqət artırır. Belə ki, Azərbaycan Çinə vətəndaşları üçün sadələşdirilmiş viza proseduru tətbiq edir. Vizanı Azərbaycanın beynəlxalq hava limanlarında əldə etmək olar. Azərbaycana səfər edən Çin turistlərinin sayında 53 faiz artım var.

Prezident onu da bildirib ki, Azərbaycan Çinin "Bir kəmə, bir yol" təşəbbüsünü tam dəstəklə-

yir: "Azərbaycan və Çin arasında neqliyyat sahəsində əməkdaşlıq üçün çox yaxşı perspektivlər var. "Bir kəmə, bir yol" təşəbbüsü ölkələr və regionlar arasında iqtisadi əməkdaşlığı inkişaf etdirir, sabitlik və təhlükəsizliyin bərqərar olmasına mühüm töhfə verə bilər. Bu layihə mədəniyyətlərə və sivilizasiyalararası münasibətlərin, iqtisadi inkişafın gücləndirilməsi, ölkələrin çiçəklənməsi və xalqlarası təmasların təşviqi kimi nəticə ideyalara xidmət edir".

Çin investisiyalarının cəlbini Azərbaycan iqtisadiyyatına nə verə bilər? Çin şirkətlərinin hansı sahələrdə fəaliyyəti daha vacibdir? Sualları cavablandıran iqtisadçı-ekspert, İqtisadi və Sosial İnkişaf Mərkəzinin rəhbəri Vüqar Bayramov bildirir ki, Çin Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşlarından biridir: "Qarşılıqlı ticarət dövriyyəsinin həcmi 1,3 milyard

dollar təşkil edir. Bunun 1 milyard 190 milyon dollar Çindən idxalın payıdır. Azərbaycan Çindən əsasən geyim, gündəlik tələbat malları, yüngül sənaye məhsulları idxal edir. Azərbaycan Çindən məhsul idxalı ilə yanaşı, investisiya idxalını da artırmağa çalışır. Bundan əlavə, Çin dünyanın ən böyük istehlak bazanıdır. Azərbaycan öz məhsullarını bu bazara gətirdikdə daha çox həcmdə çıxarmaqda maraqlıdır. Xüsusilə aqar və qeyri-neft məhsullarının ixracı baxımından Çin Azərbaycan üçün əsas prioritet bazarlardan biridir".

Ekspertin fikrincə, Çin investisiyalarının Azərbaycanın yüngül sənaye sektoruna cəlb olunması daha məqsəduyğun olardı: "Bu gün Çin yüngül sənayenin inkişafı baxımından öndə gedən ölkələrdən biridir. Yüngül sənaye məhsullarının da əsas ixracatçılarından biridir. Azərbaycan ildə xaricdən 400 milyon dollardan yuxarı yüngül sənaye məhsulları alır. Bu idxalın azaldılması mühüm vəzifələrdən biridir. Azərbaycanda pambıqçılığın inkişaf etdirildiyini nəzərə alsaq, toxuculuq, trikotaj və digər sahələrdə Çin investisiyası hesabına müəssisələrin yaradılması mümkündür. Bundan əlavə, xidmət sektorunda da Çin kapitalının cəlb edilməsi imkanları mövcuddur. Eyni zamanda avtomobil ehtiyat hissələrinin istehsalının təşkil olunması sahəsində də Çin təcrübəsinin və investisiyasının tətbiqi ciddi nəticələr əldə et-

məyə imkan verə bilər".

Qeyd edək ki, ABŞ və Avropa Birliyi Çinin "Bir kəmə, bir yol" layihəsini müxtəlif ölkələrin iqtisadi və siyasi müstəqilliyinə təhlükə kimi qiymətləndirirlər. Eyni zamanda Çinin informasiya texnologiyaları sahəsində gətdikcə güclənməsi ayrı-ayrı dövlətlərin informasiya təhlükəsizliyinə təhdid hesab olunur. Azərbaycan Çin investisiyalarını cəlb etməklə bu təhlükələrə məruz qala bilərmi? V.Bayramov hesab edir ki, ABŞ və Avropa Birliyinin Çinə bağlı mövqeyi iqtisadi maraqların toqquşmasından irəli gəlir: "Həm ABŞ, həm də Avropa Birliyi böyük iqtisadiyyatlardır. ABŞ faktiki olaraq Çinə ticarət müharibəsi aparır. Bu ölkə çalışır ki, Çindən idxal deyil, Çinə ixracı artırınsın. Ona görə də Çindən daha əlverişli şərtlər əldə etmək istəyir. Çinə aparılan ticarət müharibəsinin kökündə bu amil dayanır. Avropa

Birliyi də Çinə ticarət danışıqlarına başlayıb. Danışıqlarda əsas mövzu rüsumların optimallaşdırılması istiqamətindədir. Azərbaycan isə müxtəlif ölkələrdən sərmayə cəlb etməkdə maraqlıdır: həm ABŞ, həm Avropa Birliyi, həm də Çin investisiyalarının. Əlbəttə, çox yaxşı olardı ki, innovasiyaların tətbiqi baxımından ABŞ və Avropa Birliyi investisiyaları daha çox cəlb olunsun. Amma bu, Çin sərmayəsinin də cəlbini istisna etmir. Çin həm də Azərbaycanın regional tranzit qovşağına çevrilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb edən ölkədir. Bu baxımdan, Çinə iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsi ölkəmiz üçün nəinki hər hansı təhlükə yaratmır, əksinə, iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinin inkişafı nöqtə-nəzərindən zəruri investisiyaların cəlbini üçün vacib və zəruridir".

Dünya SAKIT,
"Yeni Müsavat"

Haqqin.az və virtualaz.org saytlarının baş redaktoru Eynulla Fətullayev özünün facebook səhifəsində "Təzəpir" məscidinin yaxınlığında aparılan qazıntı işlərinin fotosəkillərini paylaşaraq, ictimaiyyətə və KİV-lərə müraciət edib.

"Təzəpir" məscidinin yanında özül qazılan zaman nadir tarixi abidə aşkar edilib. Həmin abidələri dağıtmaq istəyirlər. Dəstək verin, heç olmasa, bu abidələri qoruyub saxlayaq", - deyər Eynulla Fətullayev ictimaiyyətə çağırışında bildirib.

Qeyd edək ki, Eynulla Fətullayevin dərc etdiyi məlumat sosial şəbəkə istifadəçiləri arasında geniş rezonans doğurub və onlar jurnalistin çağırışını dəstəkləyiblər. Abidənin xilas edilməsi üzrə aksiyaya artıq bir çox KİV-lər də qoşulub.

Fətullayevin rəhbərlik etdiyi saytda ərazi haqqında reportaj da dərc edilib. Reportajda bildirilir ki, həmin qazıntı işləri "Təzəpir" məscidinin düz arxasında, Mustafa Sübhü küçəsində, məscidin böyüdülməsi layihəsi çərçivəsində aparılır.

Məsələ ilə bağlı Mədəniyyət Nazirliyi yanında Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpası üzrə Dövlət Xidmətinin mətbuat katibi Fariz Hüseynov report-a bildirib ki, həmin tikili tarixi abidə siyahısında olmayıb.

"Sovetski" də qazıntı zamanı tapılan nədir?

Nazirlik "Həmin tikili tarixi abidə siyahısında olmayıb" deyir; **tarixçi alim:** "Arxeologiya İnstitutundan mütəxəssis çağırılmalıdır və Mədəniyyət Nazirliyi bu abidəni "diriltməlidir"

F.Hüseynov qeyd edib ki, həmin tikili şəxsi mülkdə olan hamamın külxanasıdır: "Təxminən 12 il əvvəl orada tikinti işləri görüldü və yaxınlıqda avtomobil dayanacağı da olub. Tikinti işləri gedən zaman da həmin hamam sökülüb, yerin alt hissəsində isə külxanası

qalıb. Çünki külxanalar həmişə tikili özülünün aşağısında olub. Bu cür hamamlar şəxsi mülkə aid olsa da, abidə sayıla bilər, lakin həmin tikili tarixi abidə siyahısında olmayıb".

Ərazinin aid olduğu Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin isə bildirilib ki, bu məsələ

ilə Mədəniyyət Nazirliyi məşğul olur.

"Yeni Müsavat"a danışan **tarixçi Dilavər Əzimli söyləyib ki, qeyd edilən ərazi tarixi abidələrlə zəngindir:** "Təzəpir" ətrafında və eləcə də digər yuxarı ərazilərdə xeyli tarixi abidələr var idi. Onların hamısını

uçurub, məhv etdilər. İndiyə qədər Bakıda bir neçə yerdə tikinti aparılan zaman qədimi abidələr aşkar edilib. Bu abidələr yerin altında qalan qalıqlardan ibarət olur. Tikinti şirkətləri isə belə hallarda fikir verirlər. Bu, onları maraqlandırır. Çünki şirkət ancaq tikintidə kommersiya məqsədini güdür. Nəsimi bazarının yanında tikinti aparılan zaman da belə bir abidə aşkar olunmuşdu. Həmin əraziyə arxeoloqlar da çağırılmışdı. Sonradan isə baxdılar ki, şirkət həmin tikilini gecə ilə dağıdıb. İndi də təsadüfən abidə aşkar olunubsa, bundan sonrakı vəziyyətə ciddi şəkildə nəzarət etmək lazımdır. Abidələr tapılırsa, bununla müvafiq qurumlar məşğul olmalıdır".

Tarixçi bildirib ki, Arxeologiya İnstitutundan mütəxəssis çağırılmalıdır və Mədəniyyət Nazirliyi bu abidəni "diriltməlidir":

"Əks halda, həmin abidə də məhv ediləcək. Şirkət ərazini pulla alır və xərclədiyini çı-

xarmaq üçün ərazisini tam formada istifadə etmək istəyir. Deyim ki, indiyə qədər bir neçə dəfə bu cür hallar baş verib. Tikinti şirkətlərində işləyənlər mühəndislər bu cür məsələlərlə bağlı mənə də məlumat veriblər. Deyirlər ki, filan yerdən belə bir abidə çıxdı, müdir dedi ki, dağıdın getsin, bura nə qədər pul xərcləmişəm. Gərək insanlarda milli təəssübkeşlik də ola. Digər millətlərdə, düşmənimiz ermənilərdə, yaxud da yəhudi xalqında bu cür abidələr aşkar olunarsa, onu qoruyub, başqa cür istifadə edərlər. Bizdə isə təəssüf ki, hər şeyi pul qazanmaq məqsədilə düşünürlər. Biz gələcəyimizi düşünməli, bu millətin tarixinə, abidələrinə sahib çıxmalyıq.

Tarixsiz gələcək olmaz. Millət kimi formalaşmaq lazımdır. Biznes maraqlarına görə bütün tarixi abidələri məhv edirlər, sonra da ağır nəticələrə üzləşirik".

□ Əli RAİS,
"Yeni Müsavat"

Bakıdan mənzil və obyekt alan əcnəbilərin sayı artır

Azərbaycanın daşınmaz əmlak bazarına əcnəbilərin marağı artır: onların torpaq almaq yasağı qaldırılma bilərmi?

Ötən il xaricilər tərəfindən Azərbaycanda 2 mindən çox mənzil alındı. Bu, öncəki illərlə müqayisədə çoxdur. Məlumat görə, mənzillərə maraq göstərən xaricilər daha çox Şərqi ölkələrinin vətəndaşlarıdır. Daşınmaz əmlaklar müxtəlif məqsədlər üçün istifadə edilməyə görə satın alınırlar.

Satılan mənzillərin yarıdan çoxu bölgələrin payına düşür. Ekspertlər hesab edir ki, bu il və növbəti illərdə xaricilərin Azərbaycanın əmlak bazasına marağı daha da artacaq. Bu isə turizmin inkişafı və bunun nəticəsində xaricilərin Azərbaycan haqqında daha çox məlumat alması ilə bağlıdır. Eyni zamanda xaricilərin daşınmaz əmlaka olan marağı mənzil qiymətlərinin qismən də olsa bahalaşmasına da gətirib çıxaracaq.

Daşınmaz əmlak eksperti Nüsret İbrahimov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, əcnəbi adı ilə Azərbaycanda ev alanların böyük əksəriyyəti xaricdə yaşayan azərbaycanlılardır: "Rusiyada, Ukraynada, Türkiyədə və digər ətraf ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar gəlib burada daşınmaz əmlak alırlar. Sadəcə olaraq, onların qeydiyyatı yaşadıqları ölkədə olduğu üçün əcnəbi sayılırlar. Təbii ki, aralarında digər dövlətdən olan vətəndaşlar da var. Ancaq onlar yaşayış evlərinə deyil, kommersiya obyektlərinə üstünlük verirlər".

Ekspertin fikrincə, ərəblər daha çox böyük sahəyə malik evləri alaraq, onu rekonstruksiya edir, onu kiçik hotel kimi turistlərə kirayə verirlər: "Daha çox qeyri-yaşayış sahəsi kimi istifadə edirlər. Bu, əslində ölkə gəlirlərinin artması baxımından müsbət haldır. Əcnəbi vətəndaş o xidməti qurursa, öz ölkələrindən buraya turistləri cəlb edir, gətirir. Burada stabil olaraq fəaliyyət göstərir. Bu da ölkə iqtisadiyyatı üçün müsbət haldır".

N.İbrahimov hesab edir ki, bu sahədə Türkiyə daha çox inkişaf edib, Azərbaycanın ona çatmasına zaman lazımdır: "Türkiyə artıq bu sahədə inkişaf etmiş bir dövlətdir, ora-

da bir çox qanunlar, ənənələr artıq uzun illərdə formalaşmışdır. Biz o yolu hələ indi keçirik, bu baxımdan bizə uzun illər lazımdır ki, bu sistem tam formalaşsın".

Əcnəbilərin mənzil deyil, torpaq və ya torpaq üzərində bir mülkiyyət almasına gəlinə, N.İbrahimov da bunun qanunvericiliklə qadağan edildiyini bildirdi: "Azərbaycanda əcnəbilərin torpaq alması qanunla qadağandır. Əcnəbi vətəndaşlar torpağı yalnız icarəyə götürə bilərlər, ancaq öz mülkiyyətlərinə keçirə bilməzlər. Bu məhdudiyyət dünya ölkələrinin 90 faizində var. Əcnəbi vətəndaş torpağı mülkiyyətə götürərkən, belə bir du-

rum yaranır ki, Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları, dövlət rəsmiləri o torpağa ayaq basa bilməzlər".

Qeyd edək ki, Torpaq Məcəlləsinin 5-ci maddəsinin 2-ci bəndinə əsasən torpaq üzərində mülkiyyət hüququ yalnız Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına və hüquqi şəxslərinə mənsub ola bilər. Xarici vətəndaşlar və hüquqi şəxslər Azərbaycanda torpaq sahəsinin mülkiyyətçisi ola bilməz. Yalnız icarəçisi ola bilər. Bu baxımdan ərəblərin və digər əcnəbilərin ölkəmizdə birbaşa torpaq mülkiyyətçisi olması mümkünsüzdür. Bəzi əcnəbilər bizim vətəndaşların adına torpaq alıb istifadə edir-

lər, ancaq mülkiyyətçi ola bilmirlər. Bir sıra ölkələr iqtisadiyyatı və turizmi inkişaf etdirmək üçün belə qadağalardan tədricən tam və ya qismən imtina edirlər. Polşada xarici vətəndaş icazəli qaydada torpaq mülkiyyətçisi ola bilər.

Onu da qeyd edək ki, bu qadağadan yayınmaq mümkündür. Belə ki, xarici vətəndaş Azərbaycanda hüquqi şəxs, məsələn, Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyət (MMC) təsis edib, torpağı həmin hüquqi şəxsin adına ala bilər. Bu halda o MMC yerli hüquqi şəxs hesab edilir, çünki Azərbaycanda təsis edilib, buna görə də torpağın mülkiyyətçisi ola bilər. Əlbəttə, faktiki həmin hüquqi şəxsin sahibi xarici vətəndaş olduğu üçün, dolayısı ilə elə torpağın da sahibi olur. Qanunvericilikdəki bu boşluq faktiki olaraq qadağanı yan keçməyə imkan verir. Yəni ölkəmizdə qeyri-yaşayış sahəsi kimi torpaq alıb, kommersiya fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən əcnəbilər MMC yaradaraq torpaq mülkiyyətçisi ola bi-

lirlər.

Xarici təcrübəyə nəzər salsaq, deyə bilərik ki, qonşu ölkələrin əksəriyyətində bu qadağa yoxdur. Məsələn, Türkiyədə artıq əcnəbilərin torpaq mülkiyyətçisi olması ilə bağlı heç bir məhdudiyyət nəzərdə tutulmayıb. Öncədən belə bir qadağa olsa da, son 5 ildə qanunvericilik səviyyəsində aradan qaldırılıb. Hazırda Türkiyədə daşınmaz əmlak almaqla bağlı xarici vətəndaşlara heç bir məhdudiyyət qoyulmur və bunun nəticəsində Türkiyədə həm mənzil bazasına, həm də torpaq fonduna qoyulan investisiyaların həcmi milyardlarla ölçülür. Qonşu Gürcüstanda isə 2008-ci ildən etibarən bütün məhdudiyyətlər aradan qaldırılıb. Yalnız müəyyən tələblər var ki, torpaq sahəsinin istifadəsi üzrə istiqamət bəlli müddət ərzində dəyişdirilməsin.

Azərbaycanda da hüquqi şəxs yaratmaqla əcnəbilərin bu məhdudiyyətdən yayına bildiyini nəzərə alsaq, bu qadağanın ləğvi ölkənin daşınmaz əmlak sektorunda canlanma yaranması baxımından faydalı olardı.

□ Nərgiz LİFTİYEVA
"Yeni Müsavat"

Elan

"STİL Tikinti" Mənzil Tikinti Kooperativi ilə İzzətli Ruslan Teymur oğlu arasında 9 sentyabr 2016-cı ildə imzalanmış A 78 nömrəli müqavilə sənədi və Azərbaycan Beynəlxalq Bank ASC ilə imzalanmış müqavilə sənədləri itdiyi üçün etibarsız hesab olunur.

Rüstəmov (Həşimova) İlahə Əli qızına məxsus Yasamal rayonu Talıblı 24 a m 37 ünvanına aid Azərbaycan Respublikasının Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reysteri Xidməti Hüquqlarının Dövlət Qeydiyyatı Haqqında Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestrindən Çıxarış və Texniki Pasport (Qeydiyyat nömrəsi. 110632125) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cümə söhbətləri

Bismilləhir-Rahmənir-Rahim! Şaban ayının ən mübarək tarixlərindən biri - Həzrət Məhdinin (ə.f) mübarək mövludu günləridir. Bu tarix - insanın qurtuluşu, oyanışı, özünəqayıdışı, nicat tapması üçün hazır olan günlərdəndir.

İstər gecələri, istər gündüzləri baxımından bu mövlud günü insanın ruhi zənginliyi üçün fəvqəl imkanlar təqdim edir və mübarək İlahi ziyafətə ayına doğru olan hərəkəti daha da əzmlə, daha da ardıcıl edir.

Allah Təala cəmi iman əhlinin ruhiyyəsinə və zəhninə İlahi ziyafətə doğru hərəkət edənlərin ruhiyyəsinə qərar versin və iblisin ortalığa atdığı və həqiqi mətləblərdən uzaqlaşdırmaq vasitəsi olan məşğuliyyətlərdən Özü qorusun!

Ən ağır məqamlarda da müntəzir olmaq

Ötən bəhslərimizdə toxunduq ki, mövludun ən əsas hədəfi, mahiyyəti, gerçək keçirilməsi ondan ibarət olar ki, insan öz daxili mövlud sahibinin gəlişinə və onun mübarək gəlişilə dünyada yarana biləcək İlahi ədalətə uzlaşdırılmalıdır, həmahəng etməlidir. İnsan səy etməlidir ki, Mövlanın (ə.f) müntəziri olmaq mövzusu onun üçün sözləgəli bir məsələ olmasın, növbətçi xarakter daşmasın.

İnsanın bütün həyatı, yaşayışı gözləmək içindədir. Maddi, mənəvi, yaxşı, pis gözləntiləri var insanın. İnsan daxilən bir gözlənti içindədir. Və bu gözləntilər həqiqidir, insanın heç biri «növbətçi gözlənti» mövqeyində durmur. İnsan nəyisə səmimi gözləyirsə, riya etmirsə, süstlük, biganəlik etmirsə - onun davranışı bu gözlənti ilə uzlaşır, əməl və hərəkətləri əsas etibarilə bu gözləntiyə uyğun tənzimlənir. Onun halı, ruhiyyəsi bu gözləntiyə uyğun formalaşır.

İncə olan bir insan, həyatının müxtəlif səhnələrində olan gözləntilərlə yanaşı, bir mərkəzi gözləntiyə malikdir. O, Zəmanə Sahibi Həzrət Məhdinin (ə.f) zühurunun olacağını bilir və bu mübarək gəlişin intizarındadır. Daima o vəziyyətə hazırdır ki, İmam (ə.f) zühur edəcək. Nisgil və həsrət dolu nəzərlərlə gözlər müntəzir öz İmamını (ə.f)...

Nəql edirlər ki, sovet rejiminin ən sərt vaxtlarında belə, həqiqi müntəzirlər var idi ki, bütün repressiya və təqiblərə baxma-

Gəmini nicat yoluna apararan kapitan

Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, içərişəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

yerli-dibli məhv edərildilər. Bəs İlahi təqvaya riayət ediniz və bizim müdafiəçimiz olunuz». Gördüyümüz kimi, burada bir neçə incə nöqtə var. Birincisi, dövrün İmamının (ə.f) müsəlmanların durumu, halı ilə bağlı daimi diqqəti var. Heç zaman unutmur möminləri İmam (ə.f). Belə olmasaydı, iblisin (lən) ardicilları öz məkr və amansızlıqları ilə təmiz insanları məhv edib axırlarına çıxardılar.

Bəs nə vəzifə müəyyən edilir insan üçün? İlahi təqvaya riayət etmək. Allahın qoyduğu mübarək sərhədləri tanımaq və onları pozmamalıdır. Allahın sevdiyi işlərə meyil etmək və Allahın pislədiyi məsələlərdən çəkinmək. Varlıq olaraq insan özünü gerek o hala, o vəziyyətə gətirsin ki, hansında ki, Allah onu görmək istəyir. İnsanlığın ən optimal durumuna salsın özünü. Zəmanə Sahibinin (ə.f) müdafiəçisi olsun. Möhkəm əqdə və yenilməz iradə sahibi olsun. Həyatın bütün səhnələrində - istər məişət səviyyəsində, istər ictimai münasibətlərdə, rəftarlarda, ünsiyyətlərdə, yaşayışlarda İlahi təqva konsepsiyasından irəli gələn davranışı rəhbər tutsun. Buna riayət edən insan, Həzrət Məhdinin (ə.f) müdafiəçisi olar.

Sonrakı peşmançılıq fayda vermir

Digər mübarək buyuruşunda Həzrət Məhdi (ə.f) insanın xeyrinin və zərərinin nədə olduğunu çatdırır: «Sizlərdən hər biriniz gerek o şeyə əməl etsin ki, onu bizim sevgi və məhəbbətimizə yaxınlaşdırır. Və o şeydən uzaq olsun ki, bizim xoşuma gəlmir və bizim o şeydə qəzəbimiz var. Çünki Allah Tə-

ala insanı birdən aparır - bir vaxtda ki, tövbənin onun üçün xeyri yoxdur və günahlarına görə bizim verəcəyimiz cəzadan onun peşmançılıq çəkməsi (artıq) nicat vermir».

Sanki bir mehriban valideyn kimi insanı xəbərdar edir İmam (ə.f). İnsan o işə dəvət edilir ki, onda Allahın Rəsulunun (s) və Əhli-Beytinin (ə) razılığı var. O işlərə dəvət edilir ki, insanı kamilliyə aparır, insanı aşağılanmağa qoymur. Lənətlik iblisin torlarına düşərək, ömrünü bihədə işlərdə puç etməyə imkan vermir.

Ciddi bir xəbərdarlıq var mübarək hədisdə. İnsan nə vaxt dünyadan getdiyini bilsə, işlərini buna uyğun tənzimləyər. Mübarək hədisdə vurğulanır ki, insan həyatla birdən vida-

Amma bunlar o zaman mənaya minir ki, insan ilk əvvəl öz vacib ibadətini, o cümlədən namazlarını yerinə yetirir. Həzrət Məhdi (ə.f) buyurur: «Heç nə namaz kimi iblisin burnunu yerə sürməz. Bəs namaz qıl və lənətlik iblisin burnunu yerə sür!».

Belə isə insan gerek namaz qılsın və özü də həqiqi namaz qılsın. Namazı vaxtında qılsın, vaxtın əvvəlində qılsın. Diqqəti namazda olsun. Namazın mahiyyətinə varmağa çalışsın.

Başqa bir yerdə Həzrət Məhdi (ə.f) insanın vücudi halına çox təsir edən bir mətləbə toxunur. İmamın (ə.f) xəbəri var bizim bütün işlərimizdən, güzarımızdan, başımıza gələnlərdən. Həzrət Məhdi (ə.f) buyurur: «Bizim elmimizin sizin xə-

İmam (ə.f) buyurur: «Fərəcin təcil olması üçün çoxlu dua ediniz. Çünki, elə həmin dua etmək - sizin fərəc və açılışınızdır».

İnsanın fərəc üçün - İmam Məhdi Sahib-əz-Zamanın (ə.f) zühur etməsi üçün, fərəcin təcil olması üçün dua etməsi, həqiqi mənada dua etməsi - onun daxilini bu duanın mövzusu ilə həmahəng edir. Bu dua insanın ruhunu fərəcə bağlayar, insanın daxilini fərəcə bağlantılı edər. Və bu insan həqiqi müntəzirlərdən olar. Bu halda həqiqi açılış gələr insanın vücuduna. Zira, bu gözləntinin özü ibadətdir, qəlbin açılışdır. Bu halın özü hərəkətdir. İnsanın nura doğru hərəkəti. Allah Təala cəmi insanlara bu durumu qismət etsin!

Həqiqi imkanlılıq və ehtiyacsızlıq dönəmi

Təberrük üçün İmam Məhdi (ə.f) haqqında və zühur barəsində bəzi hədislərə nəzər salaq.

Həzrət Peyğəmbər (s) buyurur: «Mənim ümmətim, Məhdinin (ə.f) zühuru zamanında elə nemətlər əldə edəcəklər ki, ondan əvvəl heç bir dövrdə əldə etməmişdilər. O ruzigarda səma çoxlu yağış yağdıracaqdır. Torpaq heç bir cücərəni qəlbində saxlamayacaqdır».

Həzrət Peyğəmbər (s) buyurub: «İmam Zamanın (ə.f) zühuru dövründə Peyğəmbər (s) ümmətinin qəlibi, ehtiyacsızlıqla dolu olacaqdır. Yəni, hamı qəlibən ehtiyacsızlıq hiss edəcəkdir. İmam Zamanın (ə.f) ədaləti hər yere yayılacaqdır, o yere qədər ki, cərgiyə əmr veriləcəkdir ki, cəmiyyət içində car çəksin: "Hər kimin nəyə ehtiyacı varsa, gəlib götürsün". Bir nəfər ayağa qalxacaq, gəlib maldan götürəcəkdir. Ancaq sonra peşman olacaqdır ki, (bu malla) nə etmək istəyirəm. Onu geri qaytaracaqdır».

Əba Sələt İmam Rzadan (ə) nəql edir ki, buyurub: «Bizim Qaimin (ə.f) nişanəsi budur ki, qoca kişi yaşında olan bir cavandır. Belə ki, hər kim o Həzrəti (ə.f) görür - onu 40 yaşında və daha az hesab edər».

İmam Səccad (ə) zühurun intizarı ilə bağlı buyurmuşdur: «O kəslər ki, qeyb zamanında yaşayacaqlar, Həzrətin (ə.f) imamatlığına əqidələri vardır. Onun zühurunun intizarını çəkərlər. Onlar hər bir əsrdə olan insanlardan daha üstüdürlər. Çünki Allah ağıl, dərk və mərifətdən onlara o qədər əta etmişdir ki, qeyb əsri onlar üçün İmamın (ə.f) zühuru əsri kimi olar».

Allah onları həmin zamanada İslamın əvvəllərində Peyğəmbərin (s) bayrağı altında vuruşan mücahidlər kimi qərar vermişdir. Onlar həqiqətdə seçilmiş müxlislər, həqiqi Əhli-Beyt (ə) davamçıları, Aşkarda və gizləndə insanları Allaha tərəf dəvət edənlərdir».

Allahım! Cəmi insanları Həzrət Məhdinin (ə.f) həqiqi müntəzirlərindən qərar ver! Amin!

bərlərinizə əhatəsi var. Və heç nə sizin xəbərlərinizdən bizim üçün gizli və örtülü deyil».

Sözsüz ki, işlərimiz yaxşı olanda, İmam (ə.f) da sevinir. Əməllərimiz bizə yaraşmayan olanda, iblisə uyğun gələn müstəvidə olanda - Həzrət Məhdi (ə.f) kədərlənir. Müntəzir olmaq istəyənlər gerek bu barədə yaxşı-yaxşı fikirləşsin və unutmasın...

Niyə qeybdədir İmam (ə.f)?

Bütün deyilənlərlə yanaşı, insan İmamın (ə.f) qeybdə olması səbəblərini unutmamalıdır. Allah Təala nəyə görə Həzrət Məhdini (ə.f) qeybə çəkdi? Onun qabaq olan 11 İmamın (ə) qədrini bilmədi bəşəriyyət. Hamısını şəhid etdilər. Sanki, bir gəmidədir bəşəriyyət. Kapitan gəlməlidir ki, bu gəmini nicat yoluna aparsın. Amma sənişinlər hələ o ləyaqətə çatmayıblar, hələ kapitanı qəbul etmək mərifəti ni əldə etməyiblər. Kapitanla rabitəni itiriblər sənişinlər. Bütün öncəki kapitanları qoruya bilmədi sənişinlər. Hamısını məhv etdi qəp qüvvələr. İndi gəmi qalib kapitanı, insanlar yolu tapa bilmir, ora-bura vurnuxurlar.

Ən azı sənişinlərin bir hissəsi kapitanın qədrini bilmədikləri ki, onun gəmiyə gəlişini hazırlasınlar. İndi nə vaxt insanlar qədrini bilərlər imamət nuru-nun, nə vaxt dərk edərlər nə böyüklükdə neməti itirdilər - o zaman əməllərini və niyyətlərini İmamın (ə.f) gəlişini tezləşdirəcək üçün uyğunlaşdırarlar. Əməllərində, niyyətlərində, ruhiyyələrində dəyişiklik etməlidirlər insanlar. Dəyişiklik olacaqsa insanlarda, ümumi durum da dəyişəcək. Nəticə etibarilə, fərəci - İmamın (ə) zühurunun tezləşdirən məhz insanların əməlləridir.

Bu sırada möminlərin etdikləri dualar xüsusi yer tutur.

MÜSAVAT

Son səhifə

N 83 (7253) 19 aprel 2019

Minlərlə insan çıpaqlığa qarşı soyunacaq

Rəssam və fotoqraf Spenser Tunik çıpaq insanların iştirakı ilə Facebook və Instagram əleyhinə aksiya keçirmək istəyir. NBC New York-un xəbərinə görə, fleşmobun 2 iyunda Nyu Yorkun mərkəzində keçirilməsi gözlənilir.

Fotoqrafın sözlərinə görə, minlərlə çıpaq insan bu yerdə çəkiliş üçün bir araya gələcəklər. Onlar bu minvalla internetin əsas sosial platformasındakı senzura qarşı çıxacaqlar. "Mən Nyu York küçələrində çıpaq insanların fotolarını çəkməyi ümid edirəm. Mən bu fotoları yaymaq əslində insanların çıpaq görünmə, çıpaq fotolarının yayılmaq hüququnun tanınmasını istəyirəm", - bunu da Tunik deyib.

Öz karyerası boyunca o, kütləvi şəkildə çıpaq insanların iştirakı ilə 75 şəkil çəkib. Şekillərdən ən məşhuru Meksikada çəkilib. Həmin vaxt ümumi tablo üçün 18 min nəfər soyunmuşdu.

Tunik özü də bu işlərinin sosial şəbəkədə paylaşılması zamanında problemlə üzləşib. Onun facebookdakı profilini 2014-cü ildə bloklayıblar. Buna Portuqaliyada çıpaq qızlar barədə çəkiliş etməsi səbəb olub. Rəssamın sözlərinə görə, fotoqraflar tez-tez müvafiq durumla qarşılaşırlar - onların şəkilləri silinir, hesabları isə blok edilir.

Bir şiş kabab 13.5 milyon avroya başa gəldi

İtaliyanın Komo şəhərində 22 yaşlı iki tələbənin üstünə meşə yangını suçu qoyulub. Onlar meşəyə vurduqları ziyanı ödəmək zorunda qalacaqlar. Bu barədə BBC News xəbər yayıb. Monte Berlinger dağında yangın 30 dekabr 2018-ci ildə baş verib. Yangın bir neçə gün davam edib və 1000 hektara yaxın ərazini məhv edib. Hüquq-mühafizə orqanları aydınlaşdırıb ki, yangın meşə evindən yayılıb. Orada iki cavan insan istirahət edirdi. Yangına səbəb kimi onların ot qızartdıqları manqal göstərilib.

Hər iki tələbəni yangından cavabdeh tutublar. Onların hər birini 13.5 milyon avro məbləğində cərimələyəcəklər. Cərimənin məbləği meşənin yanan ərazisinə görə hesablanıb. Üçüncü

cavabdeh kimi isə meşədəki evin sahibi olan tələbə seçilib.

Tələbələrden biri bildirib ki, baş vermiş yangına görə dərin təəssüf hissi keçirir. Bununla belə, o, yangının eyni vaxtda bir neçə yerdən baş qaldırdığını da deyib.

Onun sözlərinə görə, o və dostu təcili şəkildə yangın söndürmə xidmətinə çağırılıb və yangını söndürüblər. "Biz yangına görə günah keçisi elan etdik. Halbuki bu, izah edilməzdir. Əslində isə bu işdə qurban, zərərçəkmiş bizik".

10 yaşlı qıza akula hücum edib, 40 tikiş atılıb

Amerikanın Florida ştatında 10 yaşlı qıza akula hücum edəndən sonra ona 40 tikiş atılıb. Bu barədə informasiya portalı WJXT xəbər verib. 12 aprel, cümə günündə Peyton Şilds valideynləri ilə birlikdə öz ad gününü qeyd edirdi. Qız boğazına qədər suya girdi və birdən ağırdan qışqırmağa başladı. Uşağın atası Stiv Şilds öncə düşünüb ki, ona meduza hücum edib. Amma daha sonra fərq edib ki, qızın ətrafındakı su qırmızı rəngə çevrilib. Peyton çətinliklə də olsa, sudan çıxmağa nail olub. Onun sol əlindən və ayağından qan tökülürdü. Qız dərhal dənizə düşən valideynlərinə bildirdi ki, akula öncə onun ayağından dişləyib, daha sonra isə əli ilə onu itələməyə çalışıb.

Valideynləri təcili yardım gələncə qədər onun yarasına məlhəm sürüblər. Peytonu ən yaxınlıqdakı xəstəxanaya çatdırıblar və orada ona tikiş, sarğı qoyulub. Növbəti gün qızı artıq xəstəxanadan evə buraxıblar və o, dostları ilə ad günü qutlamalarını davam etdirib. Peyton ağrıdan çox da şikayətlənmir. Amma həkimlərin ona çimməyə icazə verməməsinə görə narahatdır.

"Biz Floridada yaşayırıq. Burada akulalar da çoxdur. Amma biz göllərdə üzməyə, okeana girməyə davam edəcəyik. Bu, faktıdır" - bunu da qızın atası filosof kimi şərh edib. Akulanın dişləməsinə görə qız yerli əhali arasında bir müddət ulduza çevrilib.

QOÇ - Bu təqvim təsadüflərlə başa vuracaqsınız. Gözləmədiyiniz adamlarla, ağılınıza gətirmədiyiniz xəbərlərlə rastlaşacaqsınız. Axşama doğru sürprizlər də mümkündür. Şəxsi büdcə ilə bağlı narahat olmayın.

BUGA - Maliyyə problemləriniz olsa da, bu, işgüzarlığınızı azaltmayacaq. Hətta ola bilsin ki, saat 15-18 arası maraqlı və perspektivli təklif də alınsınız. Özünüzdə əvvəlcədən buna hazırlayın.

ƏKİZLƏR - Ulduzlar kənar təsirlərdən uzaq olmağı, yalnız öz qərarınızla addım atmağı tövsiyə edir. Bu gün spirtli içki içmək, qarğış və qeybət etmək, o cümlədən yalan vədlər vermək yolverilməzdir.

XƏRÇƏNG - Hər mənada düşərli gündür. Rastlaşdığınız hər bir hadisə ürəyinizdən xəbər verəcək. Əlbəttə ki, bunun üçün özünüzdə canfəşanlıq göstərməlisiniz. Sövdələşmələrdə aktiv olun.

ŞİR - Səhhətinizin qayğısına qala bilsəniz, gün ərzində başqa narahatlığınız olmayacaq. Nahardan sonra sevindirici xəbərlər və ya ürəyinizcə olan təkliflər alacağınıza şübhə etməyin.

QIZ - Ulduzlar xəbər verir ki, bu təqvim şəxsi işlərinizdə yeni mərhələnin baş qaldırmasına səbəb ola bilər. Bunun üçün müsaiblərinizə diqqətlə qulaq asmalı, düz seçim etməlisiniz.

TƏRƏZİ - O qədər də ürəkəcan ərafə deyil. İlk növbədə səhhətinizə diqqət yetirin. Çünki ulduzlar sağlıq durumunuzun aşağı səviyyəyə düşəcəyini bəyan edir. Riskdən də uzaq olun.

ƏQRƏB - Saat 16-ya qədər bütün vacib işlərinizi yekunlaşdırmağa çalışın. Həmin ərəfədə şəxsi işlərinizdə müsbət dönüş gözlənilir. Sonrakı müddəti isə daha çox istirahətə həsr edin.

OXATAN - Sizin üçün müəyyən mənada mistik gündür. Daxili sıxıntılarınızı və ruhi zəifliyinizi aradan qaldırmaq üçün müqəddəs ziyarətgahlarınıza üz tutun. Dini qaydaları pozmayın.

OĞLAQ - Neçə vaxtdan bəri daxilində mövcud olan gərginlik səngimədiyindən naharaqədərki ovqatınız aşağı səviyyədə ola bilər. Sonrakı saatlarda isə sürprizlər gözlənilir.

SUTÖKƏN - Astroloji göstəricilər yalnız səfər və qonaqlıqlar üçün səmərəli vaxt olduğunu bəyan edir. Digər məsələlərdə, xüsusən də fəaliyyət zamanında isə proseslər o qədər də uğurlu olmayacaq.

BALIQLAR - Kifayət qədər xoş məqamlar yaşayacaqsınız. Bir tərəfdən yeni işgüzar əlaqələr, digər tərəfdənsə ətrafınızdakıların sizə bəraət qazandırması ovqatınızı yüksəldəcək.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Çaya südü az tökdü, sonra da anasını öldürdü

Böyük Britaniyada Koventri şəhər sakini çaya görə qətlə gətirildi. Amma həkimlərin ona çimməyə icazə verməməsinə görə narahatdır.

"Biz Floridada yaşayırıq. Burada akulalar da çoxdur. Amma biz göllərdə üzməyə, okeana girməyə davam edəcəyik. Bu, faktıdır" - bunu da qızın atası filosof kimi şərh edib. Akulanın dişləməsinə görə qız yerli əhali arasında bir müddət ulduza çevrilib.

Uestvud polisə izah edib ki, o, özünü qorumaq məcburiyyətində olub. Çünki qadın özü onu bıçaqla təhdid edirdi. Daha sonra o, öz ifadələrindən imtina edib və suçunu etiraf edib. Kişi paranoid şizofreniyadan və autik spektrdəki çöküntüdən əziyyət çəkir. Məhkəmə onu 16 il müddətinə azadlıqdan məhrum edib və qeyri-müəyyən müddətə müalicəsinə qərar verib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 3.050